

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstapularum til
idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Samkoma fyri manningina á Sigurfarinum og Mekanik Tarassov

Síða 4

Hugtakandi samkoma millum teir, sum bjargaðu, og teir bjargaðu.

Landsstevnan hjá sjómanskvinnuringunum

Vit hava verið á landsstevnu hjá kvinnunum aftanfyri okkara siglandi fólk. Tær hava tøkk uppiborna.

Síða 12

Føroyska sjómans-kirkjan í Hull 50 ár

Síða 20

Ráðstevna um heilsutrupulleikar í fiskiídnaðinum

Tað eru eisini heilsuvandar við at arbeiða á flakavirki. Vit hava frá-søgn frá ráðstevnu.

Síða 17

Nýggj tlf. nr.

Tórshavn

30 11 00

Skála

30 11 60

SKIPASMÍÐJAN

www.feroyard.fo

100 ár síðan Hans J. Havstreym varð føddur

Vit hava útgerðina til trol- og nótaflotan

- Flóttrol
- Botntrol
- Rækjutrol
- Snurpunótir

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 444 248
Telefax 444 579

Tórshavn:
Viðarnes
100 Tórshavn
Telefon 354 391
Telefax 313 319

info@vonin.com - www.vonin.com

Politiskir halgilótir(skinhellighed):

Løgtingið hevur staðfest, at tað hevur ongan týdning, um lögmaður lýgur!

Hjá teimum flestu er tað ein sjálffylgja ikki at lúgva og er hetta sjálvandi eisini galdandi fyri lögmann og landsstýrismenn.

Vit ásanna, at tað ljóðaði heldur lógið, tá lögmaður bar fram tíðindini um, at útreiðslurnar til umsitingina vóru minkaðar nóg, tó uttan at nakar var uppsagdur. Sjálvsagt eigur andstøðan at gera bart, um lögmaður veruliga hevur sagt ósatt ella hevur villeitt almenningin.

Men støðan nú, er annars tann, sum politiska skipanin júst hevur **góðkent**, at lögmaður **kann lúgva!**

Fyri nøkrum árum síðani kundu vit skjálprógva, at táverandi lögmaður beinleiðis hevði sagt ósatt fyri tinginum í einum lögtingsmáli, sum m.a. viðvikti FF.

Landsstýrismálanevndin tók málið upp, og úrslitið av viðgerðini vísti klárt tann dupultmoral, sum tingmenn hava í júst hesum fyri eitt fólkaræði so avgerandi spurningi.

Hvussu avgerandi tað er at siga satt, hevur fyri eina politiska skipan verið væl lýst av danska serfrøðinginum í statsrætti, dr. jur. Peter Blume, sum sigur

soleiðis um hendan spurning:

Det danske statsstyre er baseret på en forudsætning om, at regeringen ved sine ministre i udtalelser overfor folketinget giver rigtige og ikke vildledende oplysninger. Denne forudsætning er fundamental i et parlamentarisk folkestyre. Det gælder uanset om ministre udtaler sig politisk eller juridisk.

Hetta kann ikki sigast greiðari. Men landsstýrismálanevndin setti sær fyri í umrødda máli at fáa til vega eitt grundarlag fyri júst tí øvugta, og varð tað gjørt við einum lögfrøðilíggum notati, hvørs einasta endamál var at gjøgnumgata skyldina hjá lögmanni/landsstýrismanni at siga satt.

Serføroysk lögfrøði: Lögfrøðisliga skeivir upplýsingar ongan týdning!

Tað, sum í fáum orðum lýsir niðurstøðuna, er fylgjandi brot í hesum notati:

Sjálvt um vit leggja til grund, at (lögmaður) hevur úttalað seg lögfrøðiliga skeivt um spurningin, so er mangt sum bendir á, at henda upplýsing hevur "ikki havt

stóran týdning fyri tingins meting av málinum."

Hetta sjónarmiðið má sigast at vera kollveltandi, og sigur ikki minst um dygdina av hesi serføroysku "lögfrøðini".

Tann, sum kennir tað allarminsta til politikk í okkara parti av heiminum, veit, hvussu avgerandi tað er, at dentur verður lagdur á, at ikki minst ráðharrar siga satt í øllum málum. Tað er eisini henda sjálffylgjan, sum Blume slær fast. Men umrødda notat hevur havt eittans endamál, og tað er at undirgrava hetta fyri eitt fólkaræði avgerandi prinsipp við eini nýggjari lögfrøði um, at tað hevur ongan týdning havt fyri viðgerðina av hesum máli, ella øðrum málum, um lögmaður/landsstýrismaður móguliga hevur sagt ósatt undir tingviðgerðini. Tað er óneyðugt at siga, at hetta er ein undanførsla, sum kann nýtast í øllum málum um ósannindi hjá landsstýrismonnum.

Tað kann eisini sigast, at skal ósannindi kunna stigbendast, so má tað at geva lögtinginum skeivir lögfrøðiligar upplýsingar undir viðgerðini av einum

máli, sum enntá snýr seg um útlekking av stýrisskipanarlógini, vera tann "ultimativa" lygnin. Ikki minst, tá tað er prógvað, at hetta varð gjørt við beráddum huga. Niðurstøðan varð annars send persónliga til allar tingmenn, so teir kenna hesa niðurstøðu.

Tigandi samtykt

Kollveltandi sjónarmiði um, at tað ongan týdning hevði fyri eina tingviðgerð, um lögmaður/landsstýrismaður evt. hevur logið fyri tinginum, átti at skapt eitt ramaskriggið onkunstaðni í skipanini. Men har var eingin, sum kleyv í tvey. - Sagt verður, at tann ið tegir, hann samtykkir.

Seinni varð málsviðgerðin kærð til lögtingsins formanskap, sum als ikki vildi viðgera málið, tí teir høvdu óavmarkað álit á málsviðgerðina í landsstýrismálanevndini! Eitt álit, sum tað eisini er prógvað - bæði tá og seinni - als einki grundarlag er fyri.

Tí hevur politiska skipanin, íroknað Høgna Hoydal og Jenis av Rana, legaliserað niðurstøðuna í umrødda notati.

Ta ferðina gjørdur teir

tað, tí tað passaði væl inn í teirra politiska kramm. Tá var avgerandi, at FF ikki skuldi fáa viðhald í einum ávísu máli. Tá var tað í lagi, at lögmaður leyg. Kravið til sannleika veldst nevnliga um, hvønn og hvat málið snýr seg um! Her er veruliga talan um halgilótir av eini aðrari verð.

Um Høgna Hoydal kann sigast, at tað hevði verið meiri sannførandi, um hann setti somu krøv um "sannleika" til sín sjálvs, sum hann setir øðrum, men tað ger hann ikki!

Veruleikin er tann, at hann hevur sjálvur gjørt sitt til, at ósannindi eru

vorðin ein góðkendur táttur í føroyskum politikki.

Bert eitt dømi er tíðindaflutningurin aftaná samráðingarnar við Frank Jensen, táverandi lögmaðarráðharra, um yvirtøkuna av rættarmálunum. Tað er sjáldan, at ein hevur sæð so ítøkilig ósannindi frá landsstýrismanni, sum tað er skjálprógvað her í blaðnum fyrr.

Hevði tað verið í einum skipaðum fólkaræði hevði hann neyvan hórað undan. Tað gjørdi hann bert vegna eina ússaliga andstøðu og fjølmiðlum, sum hann stýrði og framvegis stýrir!

ó.j.

- Góðgæti
- Viskubløð
- Soft ice
- Milk shake
- Bakaraverur
- og mangt annað

Kioskin hjá Ingu

v/ Ingu Joensen
Sandavágur – tlf. 333839

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíliga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir, koplingar v.m.

For- og bakhjólsléiðir og akslar

Og so hava vit tey vælumtóktu "TYFOON" dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar
FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Vit hava eykalutir á goymslu og útvega teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

AGN

sild kúfiskur makrelur høguslokkur

hava dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR · telefon: 447720 ella 448095 · fax: 448744

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

Samkoman fyri manningunum á Sigurfarinum og Mekanik Tarrasov

Manning av "Sigurfarinum" og "Mekanik Tarrasov" uttanfyri tekniska skúla í Klaksvík. Nøvnini vóru í seinasta blað. Føroyingarnir bera tær medaljur, teir fingu frá sovjetiska statinum á sinni.

Vit hava í undanfarnum bløðum greitt frá um eitt russiskt ferðalagt, sum hevur verið á vitjan í Føroyum. Hetta vóru russar, sum vórðu bjargaðir av manningini á "Sigurfara", tá russiska skipið "Mekanik Tarrasov" fórst í 1982. Ferðalagið taldi 7 fólk. Tveir russar saman við konum sínum og annar hevði eisini dóttir og abba-dóttir við og so var einkjan eftir skipslæknan, sum sjólætst, Ludmilla eisini við á ferðini.

Klaksvíkar Býráð hevði bjóðað til ein døgverða, har høvuðspersónarnir vóru partar av manningunum á báðum skipunum, sum vóru við í hesi hending í 1982. Av teimum, sum mannaðu "Sigurfarið" tá, møttu 12 mans til døgverðan, og tað má sigast at vera gott, tí manningin er í dag spjadd fyri allar vindar.

Tað sum hendi í 1982 man vera ein tann mest dramatiska hending, sum føroyskir fiskimenn hava verið út fyri í nógv ár, og

tí var tað eisini eina-standandi, at tað bar til at sameina "aktørarnar" eftir so mong ár.

Umrødda samkoma eydnaðist sera væl og býráðið Klaksvík hevði gjørt nógv burtur úr. Har var livandi tónleikur og framfærsla av føroyskum dansi. Hetta fyri at gestirnir skuldu fáa eina hóming av føroyskari mentan. Steinbjørn Jacobsen, borgmeistari bjóðaði vælkomnin og helt røðu fyri gestunum. Hann greiddi frá tí søguliga sambandinum millum russiskar fiskimenn og føroyingar. Tey, sum eru á hansara aldri, minnst russisku sildaskipini, sum plagdu at koma inn á føroyskar firðir at kroka. Á nátt kundi ljósini frá hesum skipum vera at síggja sum heilir býir.

Óli Jacobsen segði eisini nøkur orð, og greiddi hann frá sínum sambandi við russarar. Hann kom eisini inn á onnur bjargingarbrøgd, sum føroyskir fiskimenn hava útint, sum t.d. við "Ernestine" í 1930,

tá Ziska Jacobsen, sum var abbabeiggi Steinbjørn Jacobsen, borgmeistara, undir ómøguligum umstøðum svam í land og fekk harvið bjargað 17 monnum.

Mortan Johannsen á Enniberg helt eisini røðu. Hansara samband við russar er fyrst og fremst gjøgnum fiskiskapin í Barentshavinum, sum hevur havt so stóra týðning, ikki bert fyri Klaksvík, men eisini fyri føroyska samfelagið sum slíkt. Mortan hevur eisini verið við í samráðingum um fiskirættindi við russiskar myndugleikar, sum vanliga eru lagaligir at samráðast við.

Fleiri av gestunum høvdu eisini orðið, og tað tey søgdu var merkt av takksemi um, at tey kundu takka manningini á "Sigurfarinum" fyri, at teir yvir høvur vóru til, og tí var hetta ein sera kensluborin uppliving hjá teimum.

Allir gjørdur sítt

Mikkjal Olsen, skiparin á "Sigurfarinum" hevði eis-

Steinbjørn Jacobsen, borgmeistari í Klaksvík, heldur røðu.

ini orðið. Hann byrjaði við at minnst teir, sum ikki longur eru okkara millum. Teir mongu av russiska skipinum, sum ikki komu frá vanlukkuni við lívinum og síðani teir av manningini á "Sigurfarinum", sum síðani eru farnir, teir eru Jacob Matt-

hias Petersen, 1. meistari úr Klaksvík og Villy Joensen, dekkari úr Nólsoy. Síðani greiddi hann frá tí lagnutunga degnum, tá vanlukkan hendi.

Teir høvdu bert verið til fiskari í nakrar fáar vikur, tá hetta hendi tann 15. og 16. februar 1982. Tað var illveður. Teir høvdu ligið bakk í triggjar dagar, men hugsaðu nú um at fara at seta aftur. Teir lógu uppí, tá teir sóu eitt stórt skip nærindis.

Mikkjal rópar eftir einum norskum línubáti, sum hann heldur vera á leiðini.

Tá hoyra teir eina rødd siga: "Will you help"? Seinni vísti tað seg, at hetta var Slava, stýrimaðurin, sum nú var í Føroyum. Mikkjal svarar aftur: "Shall I help you?" So gekk ein long lóta til nakað hoyrdist aftur. Í fyrstani helt Mikkjal hetta vera ein norskan línubát, men hetta var russiska skipið "Mekanik Tarrasov", sum var eitt farmaskip lastað við pappíri. Í illveðrinum

vóru nakrir stórir ventilar við hettum skræddir omanav har frammi á hesum skipinum, og tað bar ikki til at tetta holini. Diameturin var hálvur metur, so nógvur sjógvur kom inn í skipið, sum tyngdist meira og meira har frammi. At ventilarnir kundi hava slíka katastrofala ávirkan vísir at skipið als ikki var konstruerað til at sigla í slíkum farvatni.

Mikkjal sær, at her fer at enda galið, og hann setir seg aftur í samband við skipið at bjóða teimum hjálp. Men nú var tað skiparin, ið var á brúnni. Og hann gav hetta lagnutungu svar: "We russians want to be rescued by russians". "Vit russarar vilja verða bjargaðir av russarum". Eitt russiskt skip var eisini á veg, men tað var fleiri tímar burtur, so hetta gjørdist ein kapprenning við deyðan. Her var einki annað at gera enn at verða verandi á staðnum, tí her var jú einki annað skip í nánd. Men so síggja teir, at

Her síggja vit frá vinstru Óla Hans Johannesen, sum var við Sigurfarinum, og konu hansara, einkjuna eftir meistaranum Jacob Matthias Petersen, Ellu, og son bennara Erling.

Mortan Johannsen heldur røðu.

Aleksandr og kona
bansara, Valli, fingu
eisini roynt
føroyskan dans.

Hans Sofus Joensen
úr Nólsoy. Hann er
beiggi Ova Joensen -
ein annan sjógarp.

skipið byrjar at søkka, og knappliga fer tað til botns við gronini fyrst. Tá var russiska hjálparskipið, komið so mikið nær, at teir sóðu ljósini frá tí. Men tað hjálpti ikki nógv.

Manningin á russiska farmaskipinum mátti leypa í havið í bjargingarbeltum. Tað var so mikið kalt í sjónum, at eingin kundi liva leingi undir slíkum umstøðum. Mikkjal segði, at hann hoyrði málið á skiparanum í telefonina alla tíðina, meðan skipið varð omaná og at hann soleiðis fylgdi honum í deydán!

Slava ivaðist onga løtu í, at hann fór at doyggja, og hann ynskti bert at tað skuldi ganga skjótt. Kortini hugsaði hann: "Gud, um tú ert til, bjarga mær!" Síðani mintist hann ikki meiri, fyrr enn hann vaknaði aftur umborð á "Sigurfarinum", og tá ivaðist hann í, um hann enn mundi vera í hesi verð.

Slava tók Gud uppá orðið. Hann var kommunistur, men nú gongur hann regluliga í kirkju.

Hóast umstøðurnar vóru tær ringast hugsandi, fekk "Sigurfarið" 19 mans um-

Her takkar kona Slava,
Tanja, fyri lívið, ið maðurin hevði avskrivað.

borð. Men tíverri vóru tað bert 5 av teimum, sum yvirlivdu. Fleiri doyðu eftir at teir vóru komnir umborð á "Sigurfarið", tí teir vóru so illa fyri. Millum líkuni vóru eisini tær báðar kvinnurnar sum vóru við. Men tað var eitt stórt undir, at nakar av teimum í heila tikið bjargaðist.

Mikkjal tekur annars til manningina á "Sigurfara". Nógvir teirra vóru blað-

ungir dreingir um 16-17 ár, og fleiri vóru fyrstu ferð til skips. Kortini stóðu teir saman sum ein maður, og allir gjørdur sítt ítarsta fyrri at bjarga teimum neyðstøddu.

"Sigurfarið" hevði bjargað russararnar - bæði teir, sum vóru á lívið og teir, sum doyðu - umborð í háltannað samdøgur. Tá kom eitt kanadiskt hjálparskip eftir teimum øllum. Og "Sigurfarið" kundi halda fram við fiskiskapinum, sum um einki var hent. Túrin vardi í fleiri mánaðir afturat, og teir komu ikki heim fyrr enn til Norðoyastevnu fyrst í juni mánaði.

Ein kann meta um, at hetta má hava verið ein sera ógvuslig uppliving fyri manningina á "Sigurfarinum". Í dag hevði uttan iva verið givin kreppuhjál, men hetta orð var als ikki uppfunnið tá í tíðini. Men tað, sum kanska hjálpti teimum tá, var, at teir tosaðu nógv um hendingina á túrinum. So tað var helst tann besta kreppuhjálpin.

Heimafturkomnir fekk manningin á "Sigurfarinum" heiðurstekin frá sovjetisku sendistovuni í Keypmannahavn og frá býráðnum í Klaksvík.

Síðani hendingina er nógv vatn runnið í ánni. Tann gamli línufiskiskapurin á Flemish Cap er farin í søguna, og tað er eisini tað gamla vælkenda og virda reiðarið hjá Joensen & Olsen í Klaksvík. Manningin á "Sigurfarinum" er somuleiðis spjadd fyri allar vindar. Mikkjal sjálvur er nú í oljuvinnuni, har hann siglir sum stýrimaður við seismikkskipi í fjareystri.

Tí var tað bæði stuttligt og rørandi hjá teimum at hittast aftur í Klaksvík henda dagin og formaðurin í Fiskimannafelagnum helt tað eisini vera bæði stuttligt og áhugavert at

Sonny Vitalis var eisini við sum blaðungur. Her saman við konuni.

Her prátar stýrimaðurin Óli Olsen við Alexandr og konuna. Yvirav teimum situr tolkurin Olga úr Ukraina. Hon býr í Klaksvík.

hitta hesar brandar, sum hava skrivað sítt navn í okkara sjóvinnusøgu.

Mikkjal greiðir frá bend-
ingini fyri 22 árum síð-
ani.

Hanna Dalsenni, kona
Mikkjal, sum hevur fyrri-
reikað ferðina.

Hetta var russiska beiðursmerkið, sum manningin fekk.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

18. mai vóru + 2,2 stig og stilli. “Natarnaq” kom inn at leggja nakað av rækjum upp. Teir hava 440 tons inni, og teir byrjaður fiskiskap 1. mai. Teir skulu inn til Nuuk um nakrar dagar at landa og skifta fólk.

Í síðsta FF-blaði varð sagt frá einum manni, sum hevði skotið tvær ísbjarnir herfyri, og fyri eini viku síðani skeyt hann aftur eina.

Tann 19. mai: + 3,8 stig og stilli. Trolarin “Hanseraq” kom inn at landa; teir hava gott 70 tons av ísaðum rækjum í kørum inni. Tann fyrri túrurin gav gott 60 tons og ikki 40, sum skrivað stóð í seinasta blaði.

21. mai vóru + 5,7 stig og blikalogn. “Polar Amaro” var inni og setti fólk av; teir fóru avstað aftur beinan vegin. Nú er gongd komin á við at taka ímóti toski. Eitt virki, sum eigur Nuka A/S, hevur fingið norska línubátin “Frøyliner”, sum var her og tók ímóti fiski frá smábátum í fjør, at koma inn her at leggja knapt 150 tons av botngarnafiski upp. Teir hava tikið ímóti í einar tvær vikur, og skiparin segði, at tann besti bátur-in hevði avreitt 40 tons í eina viku, meðan onkur annar var komin uppá 10 tons. Hertil er at siga, at summir hava eini 4-6 gørn standandi, meðan aðrir bara hava eitt garn, so tað gevur sjálvsagt eitt sindur meira hjá teimum, sum hava fleiri gørn.

Toskurin er smáur, verður sagt av “Frøyliner”, heilt niður til 40 cm við høvdi. Tað er bara ein sortering, sum verður brúkt, og prís-urin er 6 kr. fyri kg. Skiparin segði, at minstamál í Noregi er 47 cm. Leiðarin á Nuka A/S veit ikki, hvussu leingi “Frøyliner” skal liggja her. Tíðin fer at vísa, hvussu tilgongdin av fiski til skipið verður, og teir hava heldur ikki ætlanir um at fáa fleiri skip higar at avreiða til.

Tað var sjáldsamt at síggja toskablokkarnar, sum teir landaðu. Tað vóru 100 punds blokkar og ikki 40 punds blokkar sum í fjør.

Tað privata virkið Sisimiut Food hevur fingið eitt russiskt skip at taka ímóti

Norski línubáturin “Frøyliner” landar botngarnsfisk í Sisimiut.

toski. Skipið eitur “Tynda”, tað lastar um 7-800 tons av toski, er 84 m langt, so tað er væl størri enn tey innhandlingsskip, sum fyrr hava verið. “Tynda” kom higar 18. mai, og á Sisimiut Food rokna teir við, at skipið skal liggja her til einaferð út í juli mánaða. Um teir klára at fylla uppi tað til ta tíð, vil tíðin vísa.

Teir klóku siga, at toskur-in svimur inni á firðunum við Sisimiut til einaferð í juli, og so fer hann niður á djúpari vatn, og har røkka botngørnini ikki.

Annars er fólk komið til Sisimiut at rigga “Søkon-gen” til summarsigling, og sum eg skilji, so skulu teir vera suðuri í Nuuk um 20. juni. Teir skulu sigla við geologum frá GGU (Grønlands Geologiske Undersøgelse) í alt summar.

Tann 22. mai kom “Helene L” at leggja krabbar upp; skipið er fult undir lúkurnar - gott 30 tons. Teir hava landað suðuri í Nanortalik - eisini fulla

last, men nú er ikki komandi har suður, tí alt er afturlatið av ísi. Sunnudagin vórðu teir sendir norður til Aasiat at landa restina - um hálva last.

25. mai vóru + 2,8 stig og eitt lot av norðri. Dag-in fyri kom “Hanseraq” inn at landa umleið 65 tons av rækjum, sum teir høvdu fiskað uppá 4 dagar. Í dag kom “Steffen C” inn at landa, og teir hava verið úti í knapt 3 vikur og skipið er fult.

Tað frættist at russarin, sum tekur ímóti fiski frá smábátunum, hevur fingið 170 tons niður síðani teir byrjaðu at taka ímóti fiski.

26. mai vóru + 3,9 stig og toka. “Helene L” hevur verið í Aasiat og landað nakað av krabba har; hon kom suður til Sisimiut í morgun at landa tað síðsta av lastini, gott 30 tons, sum teir ikki kundu taka ímóti har uppi í Aasiat. Teir fóru nýggjan túr í dag.

Tann 27. mai: + 1,5 stig og toka var í morgun, men út á dagin mátti hon dvína fyri sterku sólini. “Sattuaq II” kom til Nanortalik í morgun; teir hava fiskað eini 33 tons hendan túrin. Teir hava avreitt 2,6 tons til eitt innhandlingsskip, og restin skal upp har suðuri í Nanortalik.

“Lómur” liggur enn her í Sisimiut. Girið hjá teimum varð sent til Noregs, og ein møguleiki er, at teir fáa tað aftur í morgin, tí tað er komið til Streymfjørðin í dag. Eitt gir er nokkso tungt - vigar gott eitt tons, so tað er ikki bara sum at siga tað at fáa tað umborð á hesar smáu flúgvvararnar, men vit vóna tað besta, so teir á “Lómi” kunnu byrja at seta saman aftur í morgin.

28. mai vóru + 3,2 stig og blikalogn. “Steffen C” fór út í dag, men teir blivu ikki útlossaðir; eini 100 tons fóru út aftur við, tí mangul var á lossingar-fólki.

Í síðsta FF-blaði varð sagt frá einum manni, sum hevði skotið tvær ísbjarnir herfyri, og fyri eini viku síðani skeyt hann aftur eina.

Jógvan í Geil fyllir 75 ár

Komani mikudag fyllir ein kendur fiskimaður 75 ár. Hetta er Jógvan í Geil, ættaður úr Skálavík, men búsitandi í Skopun.

Jógvan er sonur Dánjal, sum var ættaður úr Havn, og Maju, sum var úr Skálavík. Dánjal var fiskimaður, og tað sama gjordust hansara átta synir.

Hetta hevur ikki minst verið galdandi fyri Jógvan. Hann fór til skips í 1946, og seinasta árið, hann var burtur, var í fjør - 74 ára gamal.

Hetta sigur nakað um eitt langt liv á sjónum, har Jógvan - um nakar - hevur tent sína verjuskyldu! Jógvan hevur verið nógv við trolara, so við eini nál í hondini er hann á heimabeiti, og teir munnu ikki vera fáir unglingar, sum hann hevur vant til trolmann.

Mangan hevur verið buldrasligt á sjónum hjá Jógvani eins og hjá so mongum øðrum. Tað sárasta, hann man hava verið við til, var við “Nólsoyar Páll” í 1967. Teir vóru á veg til fiskiskap í Grønlandi, tá teir fingi ein sjógv og skipið fekk slagsíðu. Hetta endaði við, at nakrir av manningini fóru í ein gummibjargingarbat, og teir sóust ongantíð aftur, hóast nógv varð leitað. Ein av monnunum í bátinum var Vagn, beiggji Jógvan, so hetta hevur verið tungt.

Leingi sá út til, at Jógvan fór at gerast gamal drongur. Men so hittu hann Marthu, og tey kunnu um eini tvey ár halda silvurbrúðleyp.

Jógvan er ein av teimum fiskimonnum, sum altíð hevur havt samband við sítt felag, og hann kemur javnan inn á gólvið, har hann altíð er við tí góða orðinum.

Vit ynskja Jógvani hjartaliga tillukku við tí stóra degnum, og vit senda eisini eina heilsan til Marthu.

6.

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari
av FF-blaðnum fyri bert 50
krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað
(vit gjalda postgjald)

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Vit eru at hitta á tlf. 31 15 69
ella ff-blad@post.olivant.fo

BYGDASØVNINI Í FØROYUM Í SUMMAR

TVØROYRAR BYGDA-OG SJÓVINNUSAVN

Gamla Doktorahúsið

Frá 23. mai til 29. august er savnið opið hvønn sunnudag kl. 15 - 18.
Annars eftir avtalu á Kunningarstovuni á Tvøroyri, tlf. 372480 ella 254941.
Atgongugjald: 20,- kr.

SANDS BYGDARSAVN

Norðara Koyta

Frá 1. juni til 22. august er savnið opið hvønn sunnudag kl. 16 - 18.
Annars eftir avtalu við Sandoyar Kunningarstovu, tlf. 361836 ella 222078.
Atgongugjald: 20,- kr.

NÓLSOYAR BYGDARSAVN

Húsini við Brunn

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 327020 ella 327036.
Atgongugjald: 20,- kr.

SØRVÁGS BYGDARSAVN

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 332893, 333284 ella 3333191.
Atgongugjald: 30,- kr.

MÍÐVÁGS BYGDASAVN

Kálvaliðhúsini

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 332425 ella við at venda sær til Vága Kunningarstovu, tlf. 333455 ella 213455.
Atgongugjald: 1 - 10 fólk 30,- kr., 11 - 20 fólk 20,- kr., 21 ella fleiri fólk 15,- kr. fyri hvønn.

VESTMANNA BYGDARSAVN

Savnið er opið eftir avtalu á Vestmanna kommunu, tlf. 470110.
Ókeypis atgongd.

BYGDASAVNIÐ Í NES KOMMUNU

Gamli Prestagarðurin

Savnið er opið eftir avtalu á tlf. 447696, 449214/219214, 447438 ella 447251.
Atgongugjald: 30,- kr. Bólkar, min. 10, 20,- kr.

BYGDASAVNIÐ FORNI

Glyvrrar

Frá 2. juni til 15. september er savnið opið mánadag, mikudag og sunnudag kl. 16 - 19.
Annars eftir avtalu á tlf. 226088, 447391 ella 449214.
Atgongugjald: 30,- kr. Bólkar, min. 10, 20,- kr. fyri hvønn.

GØTU FORNMINNISAVN

Blásastova við hoyggjhúsinum og Glyvra Hanusarhús

Frá 17. mai til 15. september er savnið opið mánadag, týsdag, fríggjadag, leygardag og sunnudag kl. 14 - 16.
Annars eftir avtalu á tlf. 222717 ella 228768.
Atgongugjald: Vaksin 30,- kr., børn 10,- kr.

NORÐOYA FORNMINNASAVN

Handilshúsini, Gamla Apotekið, Klaksvík

Frá 15. mai til 15. september er savnið opið hvønn dag kl. 13 - 16.
Annars eftir avtalu á tlf. 456287 ella 456939.
Atgongugjald: 20,- kr. Bólkar, min. 10, 15,- kr. fyri hvønn.

Læraraútbúgvingin

Vilt tú vera lærari?

Nú er greitt at søkja á Læraraskúlan eftir summarfríððina.

Umsóknarbløð eru at fáa á Læraraskúlanum (tlf. 313501).

Teldupostur: flsk@flsk.fo

Skrivstovan er opin kl. 8.00 - 16.00.

Treytin fyri upptøku á læraraútbúgvingina er studentsprógv, HF-prógv ella prógv á líknandi stigi.

Umsóknirnar skulu vera skúlanum í hendri í seinasta lagi 15. juni.

LÆRARAÚTBÚGVINGIN

- ein útbúgving fyri lívið

Fréist 20 · postmøga 348 · FO-110 Tórshavn
Tlf: 31 35 01 · Fax: 31 63 16 · T-post: flsk@flsk.fo

Námsliga útbúgvingin

Vilt tú vera pedagogur?

Nýggjur flokkur verður tikin upp eftir summarfríððina.

Umsóknarbløð eru at fáa á Læraraskúlanum (tlf. 313501).

Teldupostur: flsk@flsk.fo

Skrivstovan er opin kl. 8.00 - 16.00

Treytirnar fyri upptøku á námsliga útbúgvingina eru, at umsøkjarin urefrast at hava gingið 9 ár í skúla hevur staðið HF-prógv, studentsprógv, hægri handilsskúlaprógv, hevur læraraleg útbúgving, ella kann prógva samsvarandi kunnleika.

Tað er ein fyrimunur, um umsøkjarin hevur starvast í dag- ella bústovni í minsta lagi 1/2 ár.

Umsóknirnar skulu vera skúlanum í hendri í seinasta lagi 10. juni.

NÁMSLIGA ÚTBÚGVINGIN

- ein útbúgving fyri lívið

Fréist 20 · postmøga 348 · FO-110 Tórshavn
Tlf: 31 35 01 · Fax: 31 63 16 · T-post: flsk@flsk.fo

SØVNINI Í SUMMAR

Í summar verður opið soleiðis:

Føroya Fornminnisavn

Avgreiðslan: tlf. 310700
Kúrdalsvegi 2, Hoyvík
mánadag - fríggjadag kl. 9 - 12 & kl.13 - 15

Framsýningin í Brekkutúni 6 tlf. 318076

Heima á Garði, Hoyvík

Í tíðarskeiðnum 16. mai - 12. september:
mánadag - fríggjadag kl. 10 - 17
leygardag og sunnudag kl. 14 - 17

Føroya Náttúrugripasavn tlf. 312306

Framsýningarnar á Debesartroð:

Í tíðarskeiðnum 17. mai - 17. september:
mánadag - fríggjadag kl. 11 - 16
leygar- og sunnudag kl. 15 - 17

Føroya Landsskjalasavn tlf. 316677

Í tíðarskeiðnum 1. juni - 31. august
er lesistovan opin: mánadag, týsdag, hósdag og fríggjadag kl. 10 - 16
mikudag og leygardag stongt

Føroya landsbókasavn tlf. 311626

Í tíðarskeiðnum 28. juni - 27. august:
mánadag - fríggjadag kl. 13 - 17

Býarbókasavnið

hevur opið sum vant: tlf. 313626
mánadag - fríggjadag kl. 10 - 18
leygardag kl. 10 - 13

Tórshavn, 28. mai 2004

Søvnini

Egningarmaskina til sølu

Komplett autolineanlegg BFG med 165 stk. 7 mm line. Krokavstand 150 cm.

Selger: Svein-Magne Korneliussen
Digreneset 32
6900 - Florø
NORGE

Tlf.: 0047 57740762
Mobil: "Tommy Jr." 94502735

Klaksvíkar Sjúkrahús

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur

frá SAHVA, verða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 15. og 16. juni 2004, og á Landssjúkrahúsinum 17. juni 2004.

Tíð fæst við at ringja á tlf. 455463, týsdag og mikudag kl. 10-12, í seinasta lagi týsdagin 8. juni 2004.

Haldið FF-blaðið

Myndin er av Saltaire

Hendan myndin er av manning á Saltaire TN 153, ella Saltoyra, sum skipið vanliga varð nevnt.

Menninir eru hesir:

1. Marius Jacobsen, Eiðis Marius, Húsar.

2. Hjalmar Joensen, Syðradalur K. Hann gjørdist kendur, tá hann stillaði upp fyri Framsóknarflokk-in hjá Adolf Hansen. Tað hevur neyvan verið heiðurligari valevni í einum valstriði. Tað einasta hann kundi lova, tað var at royna at halda tørn, meðan aðrir gjaraður út!

3. Ernst Petersen, Sandur.

4. Poul Jacob Poulsen, Kunoy.

5. Dánjal J Niclasen, Kunoy. Var beiggi Bjarna.

6. Sámal J Zachariassen, Hattarvík.

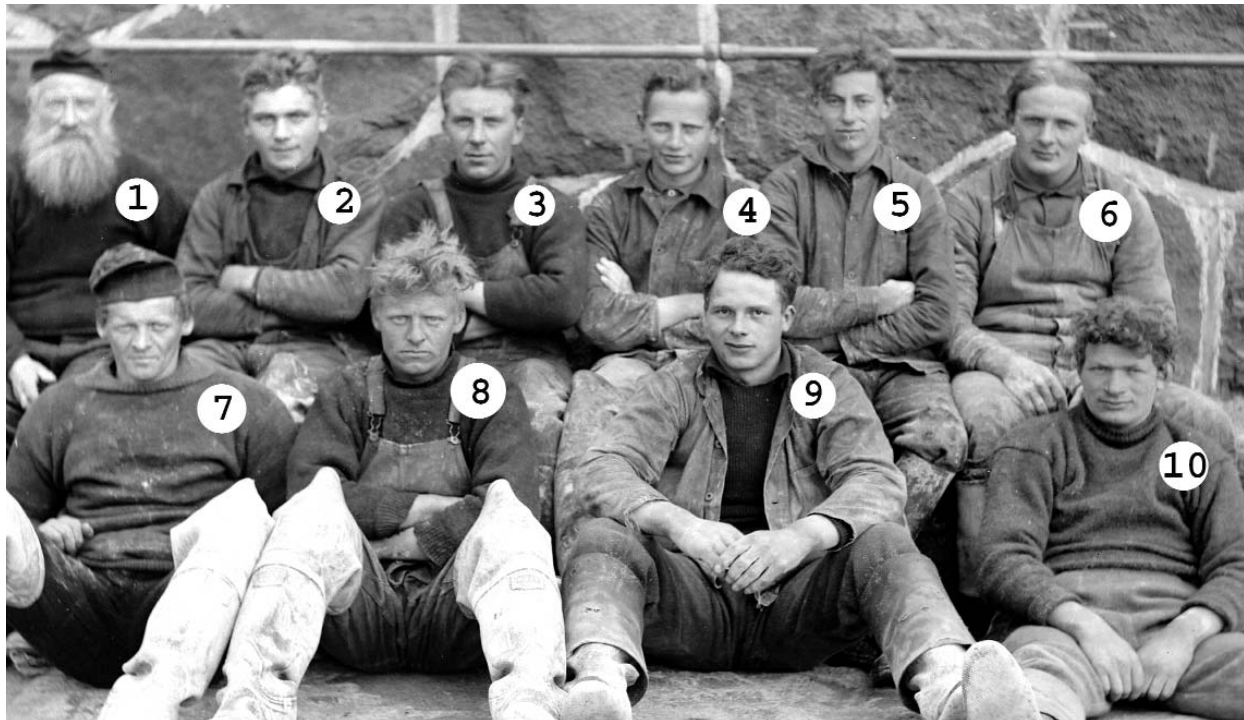
7. Hans Hansen, Hattarvík

8. Mikkjal P Hansen, Hattarvík.

9. Hans Jacob Jacobsen, Kunoy. Mamma hansara doyði av meslingum frá meslingagrindini.

10. Søren Danielsen, Kunoy. Hann varð smittaður av meslingum í meslingagrindini í Gøtu í desember 1935 og doyði av teimum.

Saltair var bygd í Rye í 1883. Eigari og reiðari var Ebba Müller, sum eisini eina tíð var formaður í Føroya Reiðarafelag. Ebba var dansk, bróðurdóttir Zahle, sum var radikalur forsætismálaráðharri. Hon giftist við H C Müller, men hann doyði ungur. Ebba rak virkið hjá manninum víðari, so hon hevur verið eitt rættiligt konubrot.

Jóhannes Joensen, skipari á Saltaire í nógv ár.

Ebba Müller var eitt konubrot. Hon førði fyrítøkuna hjá manninum víðari, tá hann doyði, og hon gjørdist enntá formaður í Føroya Reiðarafelag.

Saltair varð roknað at vera av vakrastu sluppum í fiskiskipaflotanum tá í tíðini. Skipari var í mong ár Jóhannes Joensen av Syðradali K. Tá hann legð-

ist uppi gjørdist Alfred Egholm úr Havn skipari, og førði hann skipið undir krígnum í feskfiskasigling. Saltoyra varð seld eftir kríggið, men fór á land í Grønlandi og gjørdist vrak.

Myndin av manningini er uttan iva frá 1934. Tað er bert minni parturin av manningini, sum er við á myndini, tí tilsamans hava verið gott 20 mans við. Teir flestu hava verið úr Norðoyggjum, hagani skiparin eisini var.

Vit vita okkurt um aðrar enn teir, sum eru á myndini. Mikkjal Joensen av Trøllanesi, bróðursonur skiparan, var við vartúrinn 1934. Hann kom til skaða umborð, og slapp ikki avstað aftur. Í hansara stað fór beiggin Jóhannes. Hann fekk eina syrgiliga lagnu longu árið eftir.

Hann fór at fleyga og datt oman bert 18 ára gamal. Hetta var ein ræðuligur hvøkkur fyri eina slíka bygd. Símun Johan Wolles plagar at greiða frá, at hóast hann bert var 2 ára gamal, minnst hann enn ófrættadámin í bygdini aftaná hesa hending.

Vit kenna í hvussu er ein sum er á lívi, sum var við Saltaire í 1935. Hetta var Sofus Olsen, sum í síni tíð var kendur sum limur í Búskaparráðnum. Hann var 21 ára gamal tá, og hann sigur, at teir vóru í Grønlandi og fingur væl av fiski, og teir fingur uppi skipið.

T.h. síggja vit Mikkjal, sum seinni varð bóndi í Innistovu. Hann var við Saltaire vartúrinn 1934. T.h. pápi hansara Jógván, sum var av Syðradali, og sum var beiggi skiparan Jóhannes.

Jóhannes í Innistovu á Trøllanesi var við Saltaire í 1934. Hann datt oman á fleygi í 1935. Her er hann avmyndaður dagin fyri hann datt oman.

“Saltair” (innast) og “Tre Søskende” tóku útgerð umborð við Stabban á vestaru vág í 1932.

Hans Jacob Havstreym, fiskimannafelagsformaður

Hans Jacob Havstreym 100 ár

At taka úr blaðnum

**Síðurnar 9,
10, 15 og 16
kunnu takast
úr blaðnum**

Í fjór vóru liðin 100 ár síðani Hans Jacob Havstreym, fiskimannafelagsformaður, varð fæddur. Hóast nakað sein á sjóvarfallinum vilja vit nú minnst hendan dag.

Hans Jacob Havstreym er kanska besti politikkari og fakfelagsmaður, sum vit ikki fingi. Hann hevði ongan áhuga fyri stríðnum millum samband og sjálvstýri. Hansara einasti áhugi var vilkorini hjá meiniga manninum. So tað er ikki so lægt, um gomul gøtufólk minnst hann sum ein "ræðuligan" socialist. Hann var eisini øðrvísi á annan hátt. Hann var nevniliga adventist og helt leygardag sum haldidag.

Hetta gera vit fyrst og fremst við at endurprenta eina frásøgn um Havstreym, sum hann vanliga varð kallaður. Frásøgnin er skrivað av Jóannes Dalsgaard, fyrrverandi landskjalavørði, og varð prentað í Sosialinum fyrst í 1983.

Aftanfyri hesa greinina hjá Jóannes liggja drúgv ar kanningar. M.a. hevur hann frá danska javnaðarflokkinum fingið avrit av brævaskifti við Havstreyt. Hetta brævaskifti gongur heilt aftur til 1928, tá Havstreyt var 25 ára gamal. Vit fara tí eisini at endurgeva brot úr teimum brøv-

um, sum Havstreym hefur skrifað. Verður hugsað um, hvussu umstøðurnar vóru tá, so má sigast, at Havstreym var ein heilt óvanligur ungur drongur. Og torført er at meta um, hvat hann kundi drivið tað til, um hann ikki gekk burtur, beint tá lívsverk hansara skuldi byrja.

Frásøgnin hjá Jóannes er eisini ein góð lýsing av politisku støðuni fyrst í 30-unum, tá trupulleikarnir hjá fiskimonnum, hóast alt, vóru heilt øðrvísi, enn teir eru í dag.

Sjálvur vaks eg upp í sama túni sum Havstreym, í gomlu Norðragøtu. Har

búði beiggi hansara Hans Petur fyrst eg minnst við sínari familju. Og har búði eisini Mia, mamma hansara, sum gjørdist 99 ára gomul. Mia var eisini ein sermerkt kvinna. Hon var ættað úr Havn og giftist til Gøtu um næstseinasta aldarskipti. Hon skakaði Gøtufólk á fleiri økjum. M.a. tí hon nýtti hatt, tí tað var sanniliga ikki vanlig t á døgum og so hevði hon eisini urtapottar í vindeygum. Tað var eisini óhoyrt.

Sjálvur kendi eg væl Miu og prátaði ofta við hana. Hon greiddi einuferð frá, at hon bønaði

sonin um ikki at fara avstað hendan lagnutúrin við “Immanuel”, nú hann hevði fingið hetta nýggja starvið at vera fiskimannafelags formaður. Men hann svaraði henni: “Mamma, eg má fara, sjálvt um eg veit, at eg ikki komi aftur.” Svar hansara er í samsvar við nógvar aðrar frásagnir um menn, sum hava havt ániðsi um, at teir hava verið feigir. Tað skal tó eisini sigast, at tá í tíðini var eitt slíkt formansstarv ikki roknað fyri at vera heiltíðarstarv. Tá var tað skrivarin, sum hevði dagliga raksturin um hendi.

Vit, sum gingu í skúla í

50-unum, fingur at vita um
Havstreym á tann hátt, at
mynd av honum hekk
uppi í eina skúlastovu.
Harvið var eisini høvi til
at greiða frá, hvør maður-
in var. Myndin er ikki
longur at síggja í skúla-
num, so í dag man tað
neyvan vera nakað barn í

Gøtu, sum veit nakað um hann. Hans Petur átti ein son, sum hann hevði kallað Havstreym, og minti hetta okkum eisini dagliga á hansara framúrskarandi pápabeiggja.

Annars vísa vit til frá-
líku greinina hjá Jóannes
Dalsgaard.

Seinasta bræv hjá Havstreym

Hetta er helst seinasta brævi, sum Hans Jacob Havstreym skrivaði. Tað er skrivað p.t. Thorshavn 27. januar 1932, og Havstreym er farin við “Immanuel” 12. mars. Hetta brævið er merkt av tveimum viðurskiftum. Annað er vónbrotið um løgtingsvalið og hitt er stórhendingin, at hann var valdur til formann í FF. Parturin hjá Havstreym í Gøtu lá tó ikki eftir. Her fór atkvøðutalið úr 6 upp í 38.

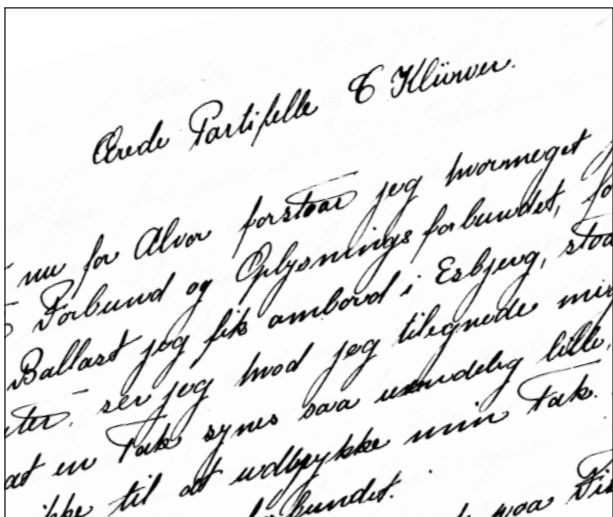
Hann upplivdi ekki lögtingsvalið í 1936, tá javnaðarflokkurinn fór úr 2 upp í 6 tingmenn, og har Havstreym sjálvur helst hevði verið ein av teimum.

Vit endurgeva brævið, sum í støðum er eitt sindur kámt, men rætta meiningin kemur kortini fram.

Ærede Partifælle,

Endelig fik vi Valget over-
staet, og Resultaet kan
man saa diskutere om. En-
ting er givet. Sambands-
partiet fik en pæn Sejr og
Selvstyrepartiet et knu-
sende Nederlag. Social-
demokratiet holdt stilling-
en, men det skyldes ikke
P.M. Dam og M.S. Viðstein,
saa meget de mistede
begge to. Men de blev sid-
dende ved hjælp af dum-
pekandidaterne rundt
omkring, hvor iblandt jeg
var én.

En Ting er givet: Denne gang havde Socialdemokraterne et Arbejdsprogram. Saa af den grund skulde man ikke tro, at man mistede Stemmer. En ting er at sige sig være Socialdemokrat. Noget helt andet er at arbejde

*Her sæst dæmi um skriftina hjá Hans Jacob Hav-
streym*

som saadan.....

I de kommende fire års Lagtingspolitik kommer Sambandspartiet til at spille den dominerende Rolle, og Socialdemokra-

terne kommer ingen som helst Indflydelse at have. Vi har desværre ikke kendt vores Besøgelsestid i de forløbne fire Aar, men kastede os ind i vanvittige

nationalistiske Diskussioner om færøsk Flag og færøsk sprog o.s.v., noget som Socialdemokrater ikke skal lade sig alt for meget ind paa. Man skal ikke være mere yderlig-gaaende end Selvstyre-mændene.

Hvad er så årsagen til Sambandspartiets Sejr? Finansieringsplanen kort og godt. Færinger vil ikke paatage sig Statsopgaver, som de ikke kan magte. Færinger vil absolut ikke vide noget af, at der tales om Told. Og hvis Socialdemokraterne her oppe i stedet for at alliere sig med Selvstyrepartiet i Toldspørgsmaalet, tog Skatteloven til revision, saa ville dette have kostet langt færre stemmer end det gjorde.

Socialdemokraterne har

efter min mening ikke noget at prale af ved dette Valg. Hvis Socialdemokraterne heroppe ikke i Fremtiden kommer til at følge en nærmere afstukket Linje, saa er de snart en Saga blot. De regnede med 4-5 Mandater men fik kun to (2).

Angaaende mig selv, saa har jeg faaet en af de højeste Tillidsposter at beklæde, nemlig formandsposten i Føroya Fiskimannafelag (Fiskernes Fagforening), og er saaledes den første Fisker heroppe, der har faaet dette hverv. Dette kan man kalde Tillid. Jeg slog min modkandidat med det dobbelte antal Stemmer. Den forhenværende formand havde nær 400 stemmer mindre end jeg. Men til Lagtingsvalget fik

Piben en helt anden Lyd.
Den manglende Tillid er
ikke til Personen Hav-
streym, men til de andre..
og det er let forstaaeligt.

Ellers er der ikke meget Nyt udover den gamle Krise. Fiskerne staar paa Kogepunktet og Rederne er Stejle. Dog vil jeg haabe, at det vil lykkes at bilægge den truende Konflikt.

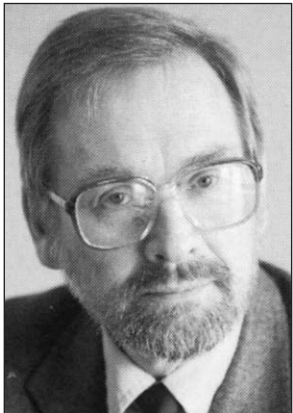
Valgbølgerne har allerede lagt sig. Nu kommer der nye stridspunkter frem i striden mellem Fiskerne og Rederne. Nu er jeg kommet og vil se og vil ogsaa sejre.

Med mange venlige hilsener

*Kammeratligst
Hans Havstrem.*

Framhald á næstu síðu

Nøkur orð um fakfelagsmannin, skaldið og javnaðarmannin Hans Jacob Havstreym.

Undan trælaoki

Greinin byggir á prentað og óprentað tilfar, sum liggur eftir Hans J. Havstreym, og á samrøður, sum Jóannes Dalsgaard og Jóhann Mortensen hava havt við bróður hansara, Hans Petur Petersen, og vinmann hansara, Sámal Petur Hansen, úr Norðragøtu. Jóannes hevur skrivað greinina í 1982, tá 50 ár vóru liðin síðan Havstreym doyði.

Í apríl 1932 hvurvu tvær sluppir á heimleið av Suðurlandinum. Tær vóru "Laura" og "Immanuel" og menn halda, at tær eru burturgingnar í ódnarveðri tann 9. apríl. Hesin tilburður kostaði 38 fiskimonnum lívið. Ímillum teirra var tann ungi og nývaldi formaður Føroya Fiskimannafelags, Hans Havstreym, ið fírst við "Immanuel".

Við hansara deyða misti arbeiðara- og fiskimannarørslan ein av sínum heitastu stríðsmönnum í millumkrígstíðini, samstundis sum tann ungi javnaðarflokkurin misti ein av sínum dyggstu og evnabestu talsmonnum. Tað eru tí nógvar góðar grundir til at minnst Havstreym, nú tað eru liðin fimti ár, síðan hann sjólætst.

Vit skulu tí í hesi grein royna at greiða eitt sindur frá hansara lívi og virki - frá menniskjanum, stríðsmanninum og høvundanum Hans Havstreym. Hetta verður eingin fullfíggað lívssøga, men vónandi verður tann søgan at koma seinni.

Barna- og unglingaár

Havstreym, sum hann vanliga verður nevndur av tí ættarliði, sum minnst hann á lívi, var føddur í Norðragøtu tann 5. juli 1903 og var sostatt bert 29 ára gamal, tá ið hann sjólætst.

Hann var doyptur Hans Jacob Sofus Hansen og mundi taka sær eftirnavnið Havstreym umleið 1925-26. Foreldur hansara vóru Hans Frederik Hansen, skipari, føddur 17. juli 1874 í Norðragøtu, og Anna Maria f. Hansen 19. des. 1872 í Tórshavn, d. 20. apríl 1972.

Hans Frederik gekk burtur í novembur 1904 við "Tulip", sum hann partvís átti og sjálvur førði. Anna Maria giftist uppáftur í 1907 við Peter Petersen úr Syðrugøtu (f. 2. nov. 1871, d. 25. mai 1960), og

Her síggja vit Miú frammanfyri Glyvra-Hanusarhúsi, har hon búði. Her er hon saman við børnunum. Undir liðini á Miú er Hans Jacob, og frammanfyri eru Hans Petur og Anna Berlina. Aftanfyri er Súsanna, f. 1842, hjá Glyvra-Hanusi, ið var abbasystir børnini hjá Miú. Aftanfyri eru búsini á Kletti, og bøgrumegin búsini hjá Sámali.

tey finga børnini Hans Peter f. 18. aug. 1908, sum býr í Norðragøtu, og dótturina Onnu Berlinu Henriksen, f. 19. sept. 1910, og sum býr í Noregi.

Havstreym vaks upp í Glyvrahanusarhúsi í Norðragøtu. Í Glyvrahanusarhúsi gingu nógvar fólk inn um vetrarkvøldini, og væl dámdi Hansi at sita og lurta eftir øllum tí, sum har varð sagt frá. Eftir hvat ætt og vinmenn Havstreym greiða frá, hevur hann sum smádrongur verið sum dreingir flest. Tó vísti hann seg tíðliga at vera framúr namur og sýndi eisini tíðliga góðan huga at lesa. Hesin hugur hansara at lesa vaks við árunum og stóð við líka til tað síðsta. Hann var eisini fittur í hondunum og bygdi saman við øðrum unglingum eina dampmaskinu til ein borðabát. Sum orkukeldu høvdu teir ein gamlan primus. Hann dugdi eisini væl at syngja og spældi mando-

lin, sum hann plagdi at hava við sær til skips.

Havstreym fór, sum teir flestu ungdomar tá í tíðini, til skips við sluppum. Eisini var hann í Grønlandi við donskum havransóknarskipum.

Hann fór tíðliga at sýna áhuga fyri politikki, og ikki er óhugsandi, at tann eldhugaði lærarin S.P. úr Konoy hevur vakt hansara áhuga fyri samfelagsviðurskiftum. Hvussu hann er komin í samband við sosialistiskan hugsanarhátt er ikki heilt greitt enn, men í november 1928 fer hann niður á arbeiðaraháskúlan í Esbjerg. Tað var táverandi formaður Javnaðarflokksins, M.S. Viðstein, sum fekk hetta háskúlauppihald í lag, og Havstreym fekk stuðul frá danska javnaðarflokkinum til sín lestur.

Esbjerg arbeiðaraháskúli var um hetta mundið ein politiskur og fakligur miðdepil. Her var Julius Bomholt stjóri, og gjørdust

Havstreym og hann góðir vinir og varðveittu sambandið lívið út. Á arbeiðaraháskúlanum í Esbjerg fylgdi hann skeiðum í samfelagsbúskapi, sosialistiskum teorum, søgu, bókmentum og máli, kooperativu hugsjónini o.m.ø. Hann hevur fingið væl burturúr og hevur eisini nýtt høvið til at lesa nóg, sum hann annars ongan móguleika hevði at lesa heima.

Í mai 1929 vendi hann heimaftur og hevði nú nomið umfatandi almennan kunnleika eftir stuttari tíð, og samstundis fingið ein ómetaligan sterkan hug at læra seg meira. Sama summarið fór hann aftur til skips, men hevði bókur við, og heimaftur komin fór hann at halda "Sosialisten", og at lesa bókur eftir heimsins mætastu høvundar.

Í Danmark hevði hann ikki bert nomið sær hollan kunnleika til sosialismu og tann partin av sosialis-

muni, vit vanliga nevna javnaðarrørsluna. Men hann hevði eisini vunnið sær hollar vinir sum Bomholt, Hedtoft, Stauning, Alsing Andersen, Klüwer og Hans Nielsen. Hesar menn stóð hann í sambandi við ta stuttu tíð, hann livdi eftir háskúla-skeiðið, og teir fylgdu honum og hansara politiska og fakliga virksemini við stórum áhuga. Eftir skeiðið í Esbjerg gjørdist Havstreym javnaðarmaður av heilum huga, og hann fer nú undir regluliga at skriva greinir í Føroya Social Demokrat, sum Sosialurin tá æt.

Hetta tíðarskeiðið - millumkrígstíðin - var eitt skeið við ógvuliga stórum búskaparligum og sosialum trupulleikum.

Arbeiðsloysið á landi lá sum ein marra yvir samfelagnum, og realinntøkur fiskimanna vóru støðugt fallandi. Oman á hesi truplu inntøkuviðurskifti komu óvanliga nógvar

vanlukkur á sjónum. Í tíðini 1926-38 fóru 183 menn á havinum - av hesum fórust teir 130 millum 1928 og 1934. So hetta var í allar mátar ein døpur tíð. Fyri mongum tóktist tað, sum samfelagsins støða mótvegis teimum mongu, sum vóru illa fyri ella beinleiðis vóru neyðarstødd, var merkt av kulda og líkasælu.

Politiska lívið var framvegis eyðkent av togan um sjálvstýri ella samband, og samfelagsvaldið tóktist blint og dult mótvegis teim ovurstóru sosi- alu og búskaparligu spurningunum.

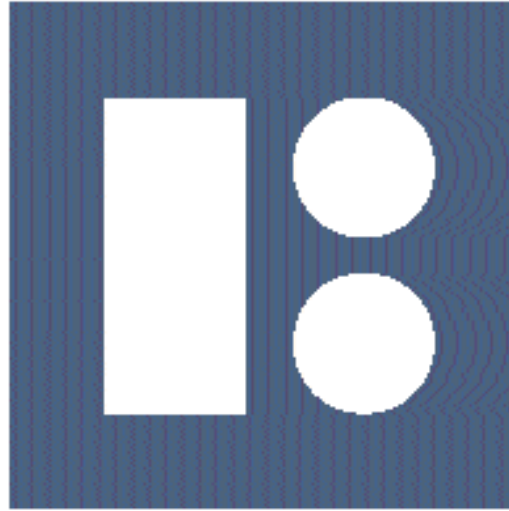
Í hesari samfelagsstøðu vóru nógvar røddir, sum kravdu almenn tiltøk og politiskar broytingar. Millum hesar røddir vóru nakrar, sum skaraðu framúr sum serstakliga harðar, greiðar, kompromisleysar og eggjandi: M.S. Viðstein, J.H. Danbjørg, P.M. Dam og so Hans Jacob Havstreym - allir úr tí nýstovnaða javnaðarflokkinum.

Politiskur rithøvundur

Sum nevnt fór Havstreym av álvara undir at skriva um samfelagsviðurskifti í 1929. Hann skrivur um nógvar ymisk mál, men størsta áhuga hansara hava livikorini hjá arbeiðarafjöldini - og í hesum sambandi eiga vit at nevna, at hann uppfataði arbeiðarar og fiskimenn sum eina og somu stætt.

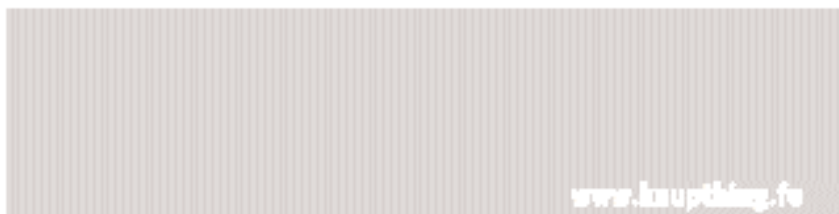
Ferð eftir ferð vísir hann á, hvussu illa tað stendur til hjá tí arbeiðandi fólkinum í Føroyum. Hann analyserar grundirnar til tey vánaligu livikorini, og hann vísir á ítúkiligar leiðir burtur úr tí vána støðu, sum henda stætt var stødd í um hetta mundið.

Í greinum, sum í tíðarskeiðinum 1928-32 eru einar 30 í tali, ger hann á sera greiðan hátt upp við kapitalistisku samfelagsskipanina og vísir á sosialismu-

EITT TEKIN UM NÝGGJAR TÍÐIR Í FØROYSKA FÍGGJARHEIMINUM

Kaupthing hevur fingið nýtt búmerki. Okkara mál er, at merkið skal umboða tør mest slóðbrótandi og nýskopandi tænasturnar, ið verða veittar á føroyska fíggjarmarknaðinum. Kaupthing bjóðar fram lín til vinnulív, vinnuáseting, ognarmót og handil við virðisbrævum. Vit seta tørvin hjá viðskiftafólkinum í miðdepilin.

www.kaupthing.fo

KAUPTHING

Virðisbrevamarkaðsfélag

Landsstevnan hjá sjómanskvinnuringunum

Í vikuskiftinum 14. - 16. mai hildu sjómanskvinnuringarnir árliga landsstevnuna í Nesvík. Stevnan byrjaði fríggjakvøld. Tá vóru kanska ikki so nógv fólk, sum tað vanliga plagar at vera, vegna brúðleypsromin hjá Mary og Fríðrikki júst henda dagin.

Stevnan varð sett kl. 20, við røðu frá Bent Muff, sjómanstrúboðara frá donsku sjómansmissiónini, sum var og vitjaði í Føroyum.

Leygardagurin var tilrættalagdur við skrá fyri allan dagin. Fyrrapartin var bíbliutími við Bent Muff, og seinnapartin var medarbeiðarafundur við Torleif Johannesen, sjómanstrúboðara. Aftaná var orðið frítt. Og um kvøldið var mæti við Marjan Nielsen.

Sunnudagin var farið í kirkju í kirkjunum nær-

indis Nesvík. Síðani var døgurði, og aftaná var skilnaðarsamkomu við prestinum Bergi Debes Joensen, sum er formaður í heimamissiónini.

Sum sagt frá í seinasta blaði var Óli Jacobsen við til døgurðan sunnudagin og restina av degnum. Hetta var eitt frálíkt upplivisi. Her vóru einar 200 konur, og nakrar høvdu menninar við. Hesar kvinnur hava veruliga eitt hjarta fyri okkara sjófólki.

Tað var einastandandi at síggja, hvussu nógv av

teimum vóru komnar væl upp í árin, ja, heilt uppi í 80-árin, og sum framvegis vóru virknar í hesum arbeiði. Tað var tikið til, at brúk er fyri yngri kreftum at taka við, og vilja vit tí minna yngri kvinnurnar á, at taka arbeiði upp eftir tær gomlu. Her vóru fólk komin alla staðni frá í landinum, frá teimum stóru til tey smáu plássini, bæði úr havn og av Húsum.

Tað setti ein serligan dám á stevnuna hesu ferð, at føroyski sjómanskvinnuringurin í Reykja-

Hesir knassarnir úr Norðoyggjum, sum annars arbeiddu í køkinum, sungu undan borðbaldinum sunnudagin.

Syðrugøtu var væl umboðað av bæði kvinnum og monnum. Frá vinstri: Poula Thomsen, Elita Thomsen, Símun Thomsen, Frida Holm Petersen, f. Thomsen, Tummas Thomsen og Petra Danielsen, f. Mikkelsen. Petra og Frida eru ættaðar úr Syðrugøtu, men búgva í Havn.

Ein olduromma var eisini við, og var tað Silvurlín Johannesen úr Kollafirði. Stíðil er í ættini. Olduromman eigur enn tá ein mammubeiggja, Dídrik, sum býr í Havn, og er hann tipoldurommubeiggja.

Kalsoyggjin var eisini umboðað. T.v. Lena Joensen av Húsum, einkja eftir okkara manni í Kalsoyynni, Jákup Monrad Joensen, saman við verdótrini Doru.

Tey sum stákast skulu eisini sleppa at fáa sær. Sjefurin í køkinum var Asbjørg Norðberg av Strøndum.

vík eisini var við. Teirra partur í arbeiðinum fyrri okkara sjómenn hefur ikki ligið eftir. Sjómansheimið í Reykjavík er eitt gott dømi um tað.

Alt var væl fyriskipað, ikki minst tá talan var um matgerð. Tað er ikki bara sum at siga tað at skula matgera til fleiri hundrad fólki fleiri ferðir um dagin, men her stóð ikki á. Og her vóru tað mannfólkini, sum sluppu at royna seg, men eftir "kommando" frá konufólkunum.

Á skilnaðarsamkomuni var orðið frítt, og møguleiki var at bera fram heilsanir. Fleiri nýttu hetta høvi, m.a. umboð fyrri fleiri av sjómanskvinnuringunum og umboðið fyrri donsku sjómansmissionina.

Óli Jacobsen nýtti eisini høvið at bera fram eina heilsan og tókk frá fiskimonnum. Hann helt okkara sjómenn vera ein privilegieraðan bólk, ið hevði ein slíkan stuðlabólk aftanfyrri seg, sum virkar fyrri vælfærdini hjá teimum siglandi, bæði á andaliga og tímiliga økinum. Tað kann væl vera, at lotið mótvegis teimum siglandi ikki altíð er eins lýtt í samfelagnum. Men sjófólkið veit so altíð, hvar teir hava sjómanskvinnuringarnar og eisini sjómansmissionina, og hetta er ein betri trygd enn so nógv annað.

Sum fiskimaður mintist Óli sjálvur, hvussu tað

fløvaði at fáa jólapakkar, og tað sama siga fiskimenn tann dag í dag. Tað menniskjansliga kemur eisini rættiliga fram, tá vit vita, at jólapakkarnir í fleiri forum hava ført til hjúnarløg, tá menn hava takkað fyrri pakkarnar.

Kvinnan er hetjan

Óli minti eisini á, hvønn týðning kvinnan, og ikki minst sjómanskonan, hevur havt í samfelagnum. Tað vóru jú tær, ið høvdu ábyrgdina av húsinum alla ta longu tíð, meðan maðurin var burtur, og tað var ikki hissini uppgáva, sum tær tó altíð røktu til fulnar.

Hetta var ikki minst galdandi tá, sum tað ofta hendi, at maðurin als ikki kom heim aftur, og konan sat eftir við fleiri børnum. Men tað er neyvan dømi um, at tað ikki eydnaðist at fáa øll børnini undan í øllum góðum. Hesar konur eru tær veruligu hetjurnar í samfelagnum. Nú so nógv hefur verið gjørt burtur úr minnisvarðum, hefur verið frammi, at sjómanskonan eisini hefur uppiborið ein minnisvarða.

Komið varð eisini inn á, hvussu djúpt nógvar av hesum hendingum stinga í føroysku fólkasálini, soleiðis sum tað eisini kom fram á teimum minningarhaldum, sum hava verið hildin í Íslandi, fyrstu ferð í 1999 í samband við "Onnu" og "Acorn". Síðan í samband við "Ernestine"

Justa Poulsen úr Fuglafirði bar eina heilsan frá sjómanskvinnuringinum í bygdini. Justa er veteranur um nakar. Hetta er 47.ferð, at hon luttekur á landsfundi hjá sjómanskvinnuringunum!

og "Riddaran". Her lutóku tey avvarðandi í stórum tali, hóast liðin vóru upp til 75 ár, síðan menn og pápar ikki komu aftur í aftur.

Onkur stuttlig søga er eisini í samband við sjómansmissionina.

Ein søga er um, tá Dia Højgaard, sum var nevndarlimur í FF í mong ár, kom inn á Sjómansheimið í Havn og bað um kamar. "Nei, her var alt fult". "Jú, men eg komi á fiskimannafelagsfund", sigur Dia. Men tað segði tað sama. Hann fekk einki kamar. Tá sigur Dia: "So má eg

signa, sum tað stendur í skriftini: "Han kom til sine egne, men hans egne tog ikke imod ham". Tá hjálpti og eftir hetta fekk Dia altíð pláss á Sjómansheiminum.

Enn eina ferð tókk fyrri eina góða stevnu og tókk fyrri alt tað arbeiði, sum verður gjørt fyrri okkara sjófólk.

Sjómanskvinnuringurin á Strøndum var eisini umboðaður. Á talarastólinum er Hansa Petersen.

Ása Jacobsen úr Gøtu er ein av fyriskiparunum av landsstevnuni. Her ber hon fram eina heilsan.

Vitjandi úr Íslandi. Uttast t.h. er Jens Peturson, ættaður úr Vági, sum í mong ár hevur verið formaður í stýrinum fyrri sjómansheimið í Reykjavík og kona hansara Maja. Uttast t.v. er beiggi hansara Eivind.

Hesar báðar eru systur, ættaðar av Hvalsraett á Glyvrum. T.v. Louisa Strøm úr Vági og t.h. Mourensa Jobansen av Argjum. Báðar eru tær um tey 80 árin, men betta sæst ikki á teimum!

Føroyingar í Moskva

Seinast í apríl var ein fiskivinnuframsýsing í Moskva við nógvum føroyskum luttakarum. Tað vóru eisini stundir til at síggja býin, har luttakararnir kundi kunna seg um

annað enn fisk. Vit hava fingið myndir frá Skipafelagnum og endurgeva vit nakrar av teimum her. Seinni fara vit at hava aðrar av myndunum.

Frammanfyri Vasiliy-katedralið, ið er eitt eyðkenni fyri Moskva

Russiski konsulin, Árni Dam, passar sær klæði av russiskum greiva.

Veðrið var gott, tá ið farið varð við báti eftir ánni, ið rennur ígjøgnum Moskva

Hildigun Johannesen á Reyða Torginum

Umboðsmaður hjá lögmannsskrivstovuni, Kaj P. Mortensen, og tulkurin, Bozena Rasmussen, hava bæði verið í Russlandi óteljandi ferðir í sambandi við fiskivinnusamráðingar millum Føroyar og Russland

Árni og Marianna Dam ogna sær eina "usjanku", sum russarabúgvur eru kallaðar á upp-runamálinum

na, sum einastu gongdu leið burtur úr tí vána støðu, sum fjøldin av fólkinum var í. Hann lýsir, hvussu arbeiðsfólk og fiskimenn eru bundin av keypmanni og reiðara við tí skipan, vit í búskaparsøguni nevna “truck-system”. Hetta ger hann ógvuliga snildisliga við at skriva eina rættiliga søgu um “Udbytningskongen T og hans system”. Søgan var eitt svar til teir vinnulívsmenn og politikarar, sum um hetta mundið lögdu stóran dent á at sláa fast burtin og heima, at skipanin við kontrabókum og skrivning var betur hóskaði til føroysk viðurskifti enn kontant avrokning, keyp og søla.

Við truck-skipanini verða fiskimenn og arbeiðsfólk skuldbundin at keyparanum - nakað, sum ger, at tey eisini verða politiskt bundin, tí fortreytirnar fyri øllum frælsi, eru búskaparligt frælsi. Havstreym mælir til ferð eftir ferð í nógvum ógvuliga ymiskum greinum til, at arbeiðarar og fiskimenn sjálvir skulu yvirtaka alt, sum eitur keyp og søla.

Á arbeiðaraháskúlanum í Esbjerg hevði hann sett seg væl inn í allan spurningin um kooperativt fyrítaksemi. Hann er ógvuliga hugtikin av hesum slagi av økonomiskum demokratii og mælir ferð eftir ferð til at stovna samvirki ella samtøkur, ið skulu taka sær av fiskasølumálum og yvirtaka alla heil- og smásølu. Hann argumenterar bæði

við reit búskaparligum og søguligum argumentum ella við meira kenslubornum. Í síni grein um óskilið við kontrabókum, sum skuldbant fiskafólkið til keypmenn fyri lívið, tekur hann soleiðis til:

“Vit kunnu hugsa okkum, hvørja lagnu børnini í hesum mongu heimum vaksa upp til, og tí er nú stundin komin at rópa varsko til føroysk fiskafólk. Vit mugu skipa okkum til stríð móti tí skendsku mergsúgving og føra okkara stríð fram ímóti ljósari tíðum. Tað komandi ættarliðið má ikki offrast á altarum fyri Tskipanini. Nóg mikið er longu offrað á offurbálum fyri órættvísi og mergsúgving. Vit mugu sjálvi taka umsetningin í egnar hendur.”

Síðan greiðir hann frá fyrimunum við keypsamtøkum og framleiðslusamtøkum.

Havstreym var púra greiður yvir, at fakligt stríð ikki kundi fæst utan politiskt stríð. Í hesum stríddist hann á tveimum hermótum, við tað at tann nýstovnaði javnaðarflokkurin varð álopin bæði frá sambands- og sjálvstýrissíðu. Í hesum stríði vísti hann á, sum tann politiskt skúlaði maður hann var, at væl kundu fiskimenn vinna nakrar lønarbatar, men nøkur munandi og avgerandi broyting fekt ikki við verandi samfelagsskipan. Hann gekk út frá teimum søguligu viðurskiftunum, sum vísti

T.v. síggja vit Hans Fredrik, pápa Hans J. Havstreym. Hin maðurin er helst beiggi hansara Peter Jacob. Báðir fórust við “Tulip” í 1904.

hvussu arbeiðarafjöldin í síni tíð hevði hjálpt borgaraskapinum til ræðið. Sjálv fekk henda fjøld politiskt vald við atkvøðurætti, og henda rætt átti ein at nýtt til at taka kapitalvaldið frá borgaraskapinum:

“At tilogna sær statin uttan at broyta ognarrættin, er eins og at koyra ein mann inn í eitt hús fult av mati fyri at svøla í hel.”

Føroyska tjóðskaparrørslan sá Havstreym sum eina frukt av tí kapitalistiska gjøgnumbrotinum í Føroyum, og hann viðgongur, at so leingi føroyingar stríðast fyri sjálv-ræði, fara nógvir fiskimenn og arbeiðarar at seta sjálvstýrisstríðið fram um stættastríðið.

Sjálvur heldur Havstreym, at føroyingar óivað kunnu vinna nógv gott við meira sjálvstýri, men samstundis undirstrikar hann, at hvørki sambandsflokkurin ella sjálvstýrisflokkurin kunnu hjálpa fjøldini “út undan tí trælaoki, hon nú livir undir”. Tað, sum umræður, er at gerast búskaparliga frælsur. Tann tunga byrðan, vit kenna er at vera bundin til kapitalvaldið. Um hetta er

danskt ella føroyskt er honum eitt feitt, og tí mælir hann fiskimonnum til at fylgja javnaðarflokkinum; so er eingin “vandi” við fullfíggiðum sjálvstýri, tí endamál javnaðarflokksins er “ein samfundsskipan, hvar øll útbýting av arbeiðaranum er burturtikin, við at fiskimenn sjálvir taka alla framleiðslu og alla sølu í egnar hendur”.

Havstreym hevði gott skil á búskapi og fylgdi væl við tí, sum hendi á búskaparliga økinum í útheiminum. Hann er helst ein tann fyrsti her heima, sum royndir at greiða føroyingum frá teim djúpri liggjandi orsökunum til ta heimssumfatandi búskaparkreppu, sum eisini um hetta mundið meint rakti Norðurlond og Føroyar.

Hann vísti á, at búskaparkreppur eru ein náttúrligur partur av ídnaðarsamfelagnum, so leingi framleiðslan er skipað kapitalistiskt. Henda framleiðsla, sum byggir á fría kapping og privatan ognarrætt til framleiðslutólini, hevur bert eitt endamál: profitt. Henda framleiðsluskipan má enda við yvirframleiðslu, monopolisering, kreppu og arbeiðsloysi.

Hann analyserar eisini kreppuna her heima og vísir á, at orsøkirnar lutvíst koma uttaneftir og lutvíst stava frá innlendis viðurskiftum - fyrst og

fremst teimum illa skipaðu føroysku fiskasøluviðurskiftunum. Føroyskir útflytarar selja til fiskakeyparar, sum teir eru heftir at, og sum bert ynskja at halda lágar prísir fyri at økja um profittin.

Tað, sum kundi bót um hetta óskil, var ein betur skipað fiskasøla, men ikki ein fiskasøla á privatkapitalistiskum grundarlagi. Hetta vildi bert ført til skipaða mergsúgving í staðin fyri planleysa framleiðslu. Heldur eigur øll fiskasøla at verða skipað á kooperativum grundarlagi, sum er tað slag av sosialisering, ið kann geva fólkinum ágóðan av teirra arbeiði.

Fakligi stríðsmaðurin

Sum nevnt legði Havstreym stóran dent á, at fakligt og polistiskt stríð vóru tvær síður av somu sök. Hann førði nýggj sjónarmið inn í tað fakpolitiska stríðið hjá fiskimonnum við tað, at hann vildi seta onnur krøv enn bert tey peningaligu. Ikki tí, hesi krøv vóru í sjálvum sær áttokandi al tann tíð bæði peningainntøkur og realinntøkur fiskimanna vóru fallandi í tí tíðarskeiði, hann virkaði sum skrivandi maður.

Men hann kravdi eisini almenna viðurkenning av fiskimanninum. Vildi hava hesa stætt viðurkenda sum ein av samfeligins

grundstuðlum, og vísti á, at ein kundi t.d. ikki tala um forsturlandskærleika og samstundis undirmeta ta stætt, sum helt samfelagnum uppi.

Havstreym royndi eisini upp undir sáttmálasamráðingar at nýta tey mest nútímans argument, sum tá vóru uppi í tíðini hjá framtakssinnaðum búskaparfrøðingum: Hann vísti á, at tað nú ráddi um at økja um keypiorkuna til tess at fáa gongd á samfelagsbúskapin og stuðlaði út frá hesum kravið um 36% av fonginum í staðin fyri 33½% við sáttmálasamráðingar. Hann talaði fyri deyvum oyrum.

Um ársskiftið 1931/32 varð Havstreym valdur til formann í Føroya Fiskimannafelag. Tað vóru fiskimenn úr Gøtu, sum stillaðu hann upp, og fekk hann framúr góða undirtøku. Hann varð valdur við stórum meiriluta. Við hesum vali fingur fiskimenn fyri fyrstu ferð ein av teirra egnu - ein fiskimann til formann.

Havstreym má sigast at hava verið sjálðsama væl útbúgvinn til hetta starv. Hann var fakliga og politiskt skúlaður á tí tiltikna arbeiðaraskúlanum í Esbjerg, har hann hevði framúr góðar lærarar. Hann dugdi at tala og skriva sum fáur á hansara døgum, og fiskimenn upp-fataðu hann sum teirra álitismann. Men hann fekk tíverri ongantíð rættiliga høvi at virka sum formaður, tí sum nevnt doyði hann longu sama árið, sum hann varð valdur til formann um veturin.

At enda í hesum viðfangi eigur at verða nevnt, at hansara skrivning um vánaligu lívikor fiskimanna var illa lýdd millum ráðandi reiðarar og keypmenn, og merkti hann meira enn eina ferð teirra vreiði.

Skald og stríðsmaður

Millum tær mongu gávur, hann hevði, vóru eisini skaldagávur. Vit hava longu nevnt, at hann nýtti stuttsøgur sum politiskt vápn. Men hann yrkti eisini sangir, ið spjaddust millum manna í avritum. Hesir sangir vóru nógv sungnir um borð á sluppum í triatiárunum, og nógvir av teimum eldru eiga at kennast við teir.

Vit skulu her prenta tann mest kenda sangin “Samanhald”, ið vanligar varð róptur fiskarasangurin eftir 4. ørindi, sum var serliga nógv sungið, tann tíð tað var:

Mia, mamma Havstreym, var ættað av Ryggi í Havn. Hon doyði 20. apríl 1972 nærum 100 ára gomul.

Samanhald

*Sjá á himni stjörnu bjarta
nú oss leiðir út í stríð
móti afturbaldið svarta
sum oss forða frælsi frí.
Nú er tíð vár rætt at krevja,
javnaðarmerkið bátt at hevja,
boða javnaður um land.*

*Javnaðarmaður! Fylg tí merkið
nú er vundið bátt á stong,
nú má fremjast javnaðarverkið,
nú má beinast leið so rong;
rudda burt tað okkum forðar,
taka kvassliga til orðar
fyri frælsið, bróðurskap.*

*Arbeidsmaður, trælanívdur,
ríkmannsognir hevur nørt;
sig av hvørjum er tú lívdur,
er tað ríkmannsveldi stórt?
Tú má sleipa, streva, træla,
meðan aðrir gullið mala
av tínum sveitta, slit, stríð.*

*Fiskimaður kring um havið
balist um í logn og ódn
til eitt lív so bart og strævið
for at føða konu, børn,
nógv er strævið, lítið úrslit,
króktan ryggin, bart eitt andlit,
uttan vón um betur tíð.*

*Fylkist saman smámenn allir
móti niðingsliði brátt,
brynjast út til stríð um vallir
for at vinna vára rætt,
rætt sum fríir menn at liva
uttan ekki ella iva
fyri lívið trælanna.*

*Vilja vit fast saman standa,
hvørjum øðrum rætta bond,
vinnist sigur kring um landa,
loysast upp øll trælabornd,
vinnist fram á fólksins tingi.
Tá vár rætt vit hava fingið
til at fremja javnaðarmál.*

Maðurin Havstreym

Skulu vit at enda royna at gera okkum eina mynd av menniskjanum Hans Havstreym, kunnu vit gera tað við at hoyra, hvat tey hava at siga, sum hava staðið honum nær, meðan hann var á lívi. Hesi fólk, bróður, bróðurkona og vinmenn - øll greiða tey so livandi frá honum, at tú

gerst vísur í, at Havstreym hevur skarað framúr á mangan hátt. Men hann hevur samstundis verið bygdarmaðurin, sum tók lut í øllum vanligum bygdalívi.

Var burtur um summaríð, velti og var í bønnum vetrardagar - og um kvøldarnar gekk hann saman við øðrum ungdomi inn í tey føstu húsini, har ung og gomul samlaðust til gamans og álvara.

Hesar løtur nýtti hann til at tala sína sök, og kundi tað ganga nokk so heitt til viðhvørt; men illstøða var ongantíð, tí hann var stak viðeiriligur maður, sum dugdi væl at fara við fólki. Tað hendi ikki so sjáldan, at hann fekk teir gomlu í sín part, hóast politisku sjónarmið hansara mett við teirra eygum mugu hava verið rættiliga víðgongd. Hetta stóðst helst av, at hann var tað vit vanliga kalla "eitt gott fólk", ein maður, sum hugtók øll tey, sum komu í samband við hann. Harafturat var hann lættur og kátur av lyndi og slík fólk hava ofta lætt við at koma í samband við onnur.

Illveðursdagar sat hann uppi á loftinum og las og skrivaði. Greinir hansara prógva, at hann hevur havt góðan kunnleika til heimsins mætastu rithøvundar.

Samanumtikið var Havstreym ein maður, sum á so mangan hátt skaraði framúr. Hann dugdi avbera væl at skriva og visti alitð, hvat hann skrivaði um. Stíllur hansara er flótandi, greiður og eggjandi, antin hann skrivar á donskum ella føroyskum.

Hann hevði sum nevnt eina umfatandi vitan um búskap, politikk og søgu og dugdi at málbera seg um hesi viðurskifti, so øll

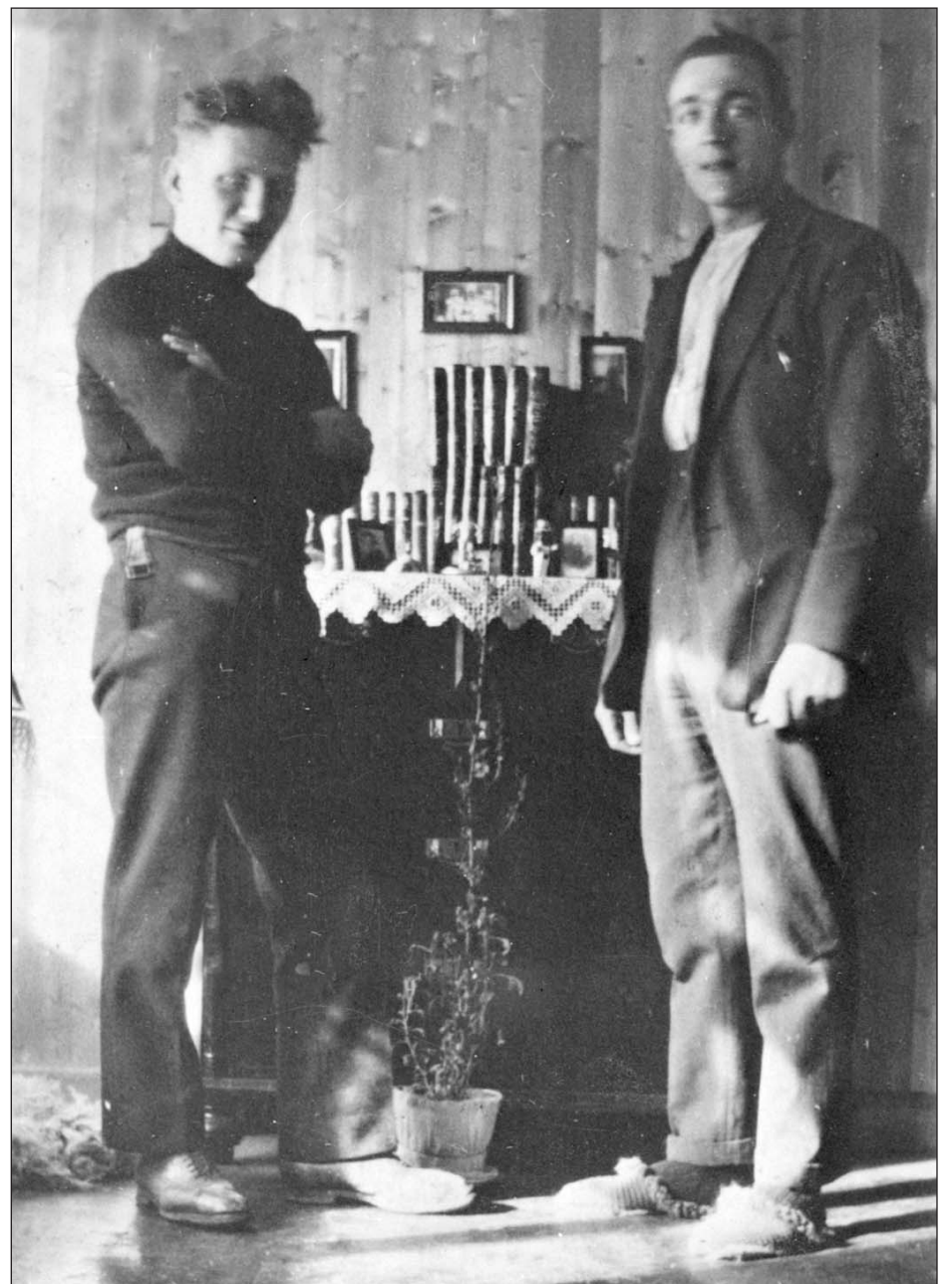
kundu skilja hann. Hann skilti tíðliga, at skuldi arbeidara- og fiskimannastættin vinna nakrar sømdir, so mátti hon eisini vinna politiskt vald og brúka hetta vald til at broyta samfelagið. Hann skilti eisini, at ein fortreytin fyri hesum var, at fakligu leiðarar vórðu skúlaðir fakliga og teoretiskt, og royndi hann tí at eggja ungum føroyingum at fara á arbeidara-háskúlar. Hann gekk sjálvur hesa leið og gjørdist sum kunnugt fyrsti fiskimaður í formanssessi Føroya Fiskimannafelags.

Eisini førði hann nógvar nýggjar og álvarsamar spurningar inn í stríðið hjá arbeidararørsluni, og hann var við til at lyfta Sosialin upp á hædd við tey bestu javnaðarbløðini í Norðurlondum í árunum 1928-32.

Deyði hansara í 1932 var ein dyggur smeytur fyrst og fremst fyri hansara avvarðandi, men eisini fyri arbeidararørsluna og javnaðarflokkin, nakað sum gongur fram av minningarorðunum, sum stóðu í Føroya Social Demokrati sama árið 1932:

Ungur og evnaríkur var hann. Og sum so mangur ber á landi, vaksin upp í fátækum beimi. Hugagóður og evnaríkur var hann. Hann skúlaðist í lívsins harða og tronga skúla, og løtuvis leitaði hann sær mentun í bókum og bløðum. Hann skúlaðist til tað stríð, ið einhvør ognarleysur føroyingur er borin til, stríðið fyri lívið. Hann skúlaðist til tað politiska stríð, sum hin ognarleysi altíð má taka tátt í, stríðið fyri einari rættvísari samfelagsskipan.

Hans J. Havstreym, var framum alt annað javn-

Her sæst Havstreym t.v. saman við vinmanninum Sámal Petur Hansen, í Køkinum.

aðarmaður, og var tí føroyska javnaðarflokkinum ein hin dyggasti skrivandi stuðulin. Í hesum blaðið skrivaði hann sínar eldbugagreinar um at broyta samfelagsskipanina ásamt javnaðarstevnuna. Í hesum blaðið heitti hann á starvsfelagar sínar Føroya fiskimenn, um at standa fylktir um mál síni, ganga fram í tryggum felags-

skapi og samvinnu.

Føroya fiskimenn høvdu árceði á Hans Havstreym og settu hann á teirra mest útsetta pall. Tað var eins og hann var borin til at verða oddamaður fiskimansins.

Soleiðis skrivaði Maurentius Viðstein um Havstreym.

Vit kunnu bert leggja afturat, at tað sostatt eru

allar grundir til at minnast henda mann, Hans Havstreym, í virðing og takksemi, nú tað eru runnin 50 ár, síðan hann fórst undir Íslandi, sum so mangur annar vanlukku-árið 1932.

Hendan myndin er tikin í 1938 av Julius Joensen úr Fuglafirði. Maðurin er Hans Petur; beiggi Havstreym. Konan er Marsanna Wintther; f. Lervig, ættað av Kletti, sum vóru áfost Glyvra-Hanusarhúsi. Marsanna misti mammuna í 1916 av meslingum, og hesa søgu hava vit havt áður her í blaðnum. Tískil kom Marsanna at vaksa upp hjá Miu og seinna manninum Peturi, sum annars var bálvbeiggi fyrra mannin. Pápi Marsannu, Jóan Fredrik, var ein av stovnarum FFs.

Hendan myndin er eisini tikin av Juliusi um sama mundið, og er hon tikin í túninum millum Blásastovu, sum sæst t.v. og Glyvra-Hanusar hús. Hetta eru tey trý elstu børnini hjá Hans Peturi og Petru. Frá vinstru: Esther, Havstreym, uppkallaður eftir pápabeiggjanum, og Evald. Tað stuttliga við hesum myndunum er, at sovæl Hans Petur sum øll børnini eru í eins mynstrutum troyggjum! Petra var eisini kend fyri at vera ófór at binda, og belst man Mia eisini hava tikið eina bond í.

Pál Weihe
yvirlækni

Í næstseinasta blaði varð sagt frá arbeidsmedisinskari ráðstevnu um heilsutrupulleikarnar í fiskivinnuni og í fiskaíðnaðinum, sum Deildin fyri Arbeids- og Almannaheilsu skipaði fyri í veitsluhøllini á Landssjúkrahúsinum fríggjadagin tann 30. apríl. Har lögdu m.a. Anna Maria Simonsen og Pál Weihe fram fyribils úrslitið frá kanningum av trolararnum í Barentshavinum. Seinnapartin snúði ráðstevnan seg um heilsutrupulleikar innan fiskaíðnaðin á landi.

Fyrst á skránni var Sven Viskum, sum er yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinikkin í Álborg. Hann greiddi frá, hvussu fiskivinnan sær út í Danmark í dag.

Í allari verðini verða fiskað 92 milliónir tons, av teimum fiskar Danmark 1,5 milliónir og Føroyar 0,5 milliónir. (tølini eru frá 2001). Danmark útflutti í 2002 fyri 18,8 milliardir av fiski og innflutti fyri 11,1 milliard. Í 2002 vórðu landað 1,3 milliónir tons av ídnaðarfiski í Danmark og 0,5 milliónir av konsumfiski. Tann mest virðismikli fiskurin til konsum í Danmark var toskur og síðani sild og hummari. Esbjerg er størsta havnin, tá talan er um landaði tons av fiski, men Skagen, tá talan er um mesta virði. Í fiskivinnuni á landi í Danmark eru 170 virkir, har í alt 6.987 fólk arbeiddu. Meginparturin av teimum arbeidði við fiskahermetik og flakaskering. Arbeidsprosessirnar eru líkar teimum á føroyskum flakavirkjum, og tær eru eyðkendar av, at arbeiðið gongur skjótt og tað er einstáttað. Arbeidsfólkið hevur lítið ræði á arbeiðinum. Har er nógur gangur og fuktur. Nógvar kvinnur eru í hesi vinnu. Samanborið við aðrar vinnur í Danmark var talið á vanlukkum stórt, bæði á fiskamjølverksmiðjum, men eisini á fiskahermetikvirkjum og

Arbeidsmedisinsk ráðstevnan um heilsutrupulleikar í fiskaíðnaðinum

flakavirkjum. Vanligastu líkamspartar, ið vórðu raktir, vóru fingrar og ryggur. Vanligasta grundin var, at fólk dattu og skóru seg og overvaðu seg. Innan vinnusjúkur var eisini týðiligt størri tal av fráboðaðum vinnusjúkum enn í danskari vinnu sum heild. Vanligastu vinnusjúkurnar hövdu við hond, arm og akslar at gera, men eisini ein sjúka sum astma varð fráboðað smáar tredivu ferðir árliga. Og hetta er nógva meira enn væntast skuldi í mun til landið sum heild.

Næsti røðari á fundinum var Evelyn Gaard, ergoterapeutur í Arbeids- og Almannaheilsu vitjað og gjørt eina meting av arbeidsgongdini á øllum laksakryvjivirkjum í Føroyum. Evelyn segði:

Eftir at hava vitjað øll virkir og sæð tey í arbeiði, tó uttan Suðurlaks, sum ongan fisk hevði at virka, er okkara høvuðsniðurstøður hesar:

Arbeidsferðin í laksakryvjivinnuni er stór í dag. Her er talan um einstáttað, skjótt arbeiði, sum væl kann hava teir vælkendu skaðarnar við sær, sum eru trupulleikar frá rørsulagnum, serliga ørmum og akslum.

Vit skulu serliga gera vart við reinsingina av búkholuni hjá fiskinum. Bæði har, sum maskinkryvjing er, og har sum bara handkryvjing er, tykist tað at vera eitt strævið arbeiði at reingera við hond. Tað er tó eitt sindur ymiskt, hvussu tung henda arbeidsuppgávan er. Felags fyri hana er, at tað er einstáttað arbeiði at koyra ein skravara/eitt vakumsúgv aftur og fram í búkholuni, soleiðis at blóð og leysur vevnaður verður burturskavaður/sogin. Til tess at minka um møguliga skaðarnar av hesi arbeidsuppgávu vilja vit mæla til, at virkisleiðslurnar eru serliga varar við hetta arbeidsóki og skipa fyri rotatión, soleiðis at kvinnurnar, sum tað oftast er, ikki standa allan dagin við hesari arbeidsuppgávu. Eisini vil eg mæla til, at virkisleiðslurnar hugsa um at gera hesa arbeidsuppgávu so lætta sum møguligt við at fáa til vega tey ergonomiskt sæð, bestu handtøkini ella bestu skravarnar, ið eru á marknaðinum og at síggja til, at undirtrýstið ella vakumið er so virkið sum møguligt. Tað er okkara meting, at um ov lítið undirtrýst verður brúkt, skal meira vøddakraft brúkast.

Eitt annað øki, sum tykist trupult fyri rørsulagið, er tey stóð í vinnuni, har avhøvding við hond kemur fyri. Hetta er orku-

við hesum fáa størri trivnað og neyvleika í arbeiðið.

Sven Viskum, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik Álborg belt síðani fyrilestur um tekin til sjúku í andaleiðini hjá teimum, ið arbeiða í fiskiíðnaðinum.

Hann kom til ta niðurstøðu, at sjúkutekin í andaleiðini og sjúkur, sum astma, eru ofta at finna í fiskaíðnaðinum og helst lutfallsliga oftari fyríkomandi enn í øðrum vinnugreinum á landi.

krevjandi arbeiði, tí fullvaksniðir fiskar verða tiknir við vintru hond og við einum neyvum skurði avhøvdaðir við høggru. Har, sum skurðurin ikki liggur rættur, førir tað við sær, at kraft má brúkast til hesa arbeidsuppgávu. Summa staðni er skjóttleikin á hesum arbeidsstað so stórur, at veruligur vandi er fyri, at skaði kann koma í, t.d. bruni í sinaslíðrunum á ørmum.

Á summum stöðum er pallingin, t.v.s. at stápla teir fullu flamingokassarnar á plattar, ikki sjálvvirkandi, t.d. við robottum, ella gjørd arbeidslig við at gólvið fellur niður, soleiðis at arbeiðshæddin er hóskað. Men heldur er talan um, at arbeidsfólkið skal stápla hægri og hægri, soleiðis at til síðst verður neyðugt at arbeiða við tungari byrðu yvir akslahædd. Um sama fólk ger hetta stöðugt, er vandi fyri skaðum á rørsulagið.

Eisini vilja vit gera vart við, at henda nýggja vinnan í Føroyum hevur somu grundleggjandi trupulleikar, sum flakavinnan hevur stríðst við í nógva ár, nevniliga nógvan gang, vátta umhvørvi og skiftandi stovuhita. Alt hetta eru fyrbrigdi, sum kunnu broygtast til tað betra og

við hesum fáa størri trivnað og neyvleika í arbeiðið.

Sven Viskum, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik Álborg belt síðani fyrilestur um tekin til sjúku í andaleiðini hjá teimum, ið arbeiða í fiskiíðnaðinum.

Hann kom til ta niðurstøðu, at sjúkutekin í andaleiðini og sjúkur, sum astma, eru ofta at finna í fiskaíðnaðinum og helst lutfallsliga oftari fyríkomandi enn í øðrum vinnugreinum á landi.

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av arbeiði í fiskaíðnaðinum, vóru vanligari enn hildið, og helst er í Danmark ein undirreportering av hesum vinnusjúkum. Fyri at lýsa tað við tølum, er tað 0,2% av øllum arbeidsfólki í Danmark, sum arbeiða í fiskaíðnaðinum, men heili 5,8% av fráboðanum av astmatilburðum í 2001, stava frá fiskaíðnaðinum.

Øyvind Omland, yvirlækni á arbeidsmedisinsku klinik í Álborg greiddi frá lungnasymptómum í samband við arbeiði í fiski - og serliga við hummara.

Hann hevði kannað 40 fólk, sum pakkaðu jomfrúhummara. 8% av teimum hövdu astma, 28% arbeidsrelaterað tiptá nös. 30% hostaðu dagliga og 15% hövdu arbeidsrelateraðan hosta. Hann greiddi síðani frá ymiskum biokemiskum viðurskiftum hjá hesum verkafólki, sum tað verður ov drúgført at greiða frá her.

At enda greiddi Gert Thomsen, lækni á arbeidsmedisinsku deild á Vestfyske Sygehus í Esbjerg, frá trupulleikum í rørsulagnum, sum stava frá arbeiði í fiskaíðnaðinum.

Hansara niðurstøður vóru, at kanningar úr Svøríki og Íslandi vístu, at trupulleikar í rørsulagnum vóru vanligari í fiskaíðnaðinum enn aðra staðni. Út frá stöðuni í danskari vinnu vóru hansara niðurstøður, at stórur munur er á, hvussu kvinnur og menn eru belastað. Henda vinnan hevði lástatus í Danmark og tí var lítið trýst frá arbeidsfólki at fáa broytingar. Hann helt tað vera

kvæmi í laksaiðnaðinum.

Hann kom eisini til ta niðurstøðu, at helst var tað soleiðis, at astmatilburðir, elvdir av ar

Spurningurinn, blaðið setir mæð er hesin:

“Hvønn týðning hefur það fyrri eitt samfelag at vinnutólini gerast færri”

Spurningurinn er reistur í sambandi við at Búskaparráðið hefur mælt frá at veita rækjueiðaríum studning eins og mælt hefur verið frá at veita alifyritøkum og øðrum fyrítøkum studning.

Áðrenn eg fari at svara spurninginum, blaðið setti, fari eg at snara hugtakið eitt sindur.

Vit skulu minnast til, at tá talan er um eitt rækjuskip, eina alistøð ella eitt fiskavirki, so er í hvørjum einstøkum føri talan um tveir partar. Annar er arbeiðsplássið, sum eitt partafelag eigur og rekur, og hin parturinn er maðurin, sum er í starvinum.

Hetta er ikki eitt og tað sama. Maðurin og starvið. Maðurin og virkið.

Tá eitt skip fer av knórnum, missir eigarinn skip-

Stuðli fólkunum - ikki fyrítøkunum

Nú eg fekk eina beinleiðis skrivliga áheitan í FF at skriva og grundgeva fyri hví vit í Búskaparráðnum so staðiliga hava mælt frá at geva fyrítøkum studning, fari eg at nýta hetta høvi til at gera eina viðmerking.

ið og tessvegna falla nøkur arbeiðspláss ella stovur burtur.

Samstundis gerst manníngin arbeiðsleys.

Hvør er so uppgávan hjá tí almenna?

Mín spurningur til FF og til øll, sum lesa hetta er:

Skal tað almenna bjarga arbeiðsplássinum, sum er sjálvt virkið, eitt partafelag eigur?

Ella skal tað almenna taka sær av honum, sum gerst arbeiðsleysur?

Stuðli tí arbeiðsleysa

Eftir mínum tykki skal tað almenna ikki bjarga virki- um og fyrítøkum, men einans syrgja fyri teimum, sum gjørdust arbeiðsleys. Og eg meini at tað almenna skal syrgja so væl fyri tí arbeiðsleysa, sum til ber.

Eitt er, at arbeiðsleys fáa eina inntøku frá ALS, so leingi tey ikki fáa annað arbeiði. Men meira átti at verið gjørt burtur úr arbeiðsávísing, umskúling og kanska eisini arbeiðs- tilvenjing fyri ung og stuðlaðum bráðfeingisarbeiði fyri at fáa samband mill-

um virki og fólk.

So skjótt er at venja okkum til. Fyri nøkrum fáum árum síðan, var onki, sum æt ALS. Gjörðist tú arbeiðsleysur, vóru ráðini at royna at fáa lossitjans, ein túr við onkrum skipi ella útróðrabáti, landing ella egning ella fyrifallandi arbeiði hjá onkrum byggivirki.

Onnur fóru av landinum. Til Íslands, Noregs ella Danmarkar.

So kom ALS og syrgdi fyri, at tey, sum av ymsum ávum mistu arbeiði, ikki eisini mistu alla inntøkuna. Nú kunnu tey framvegis eta og gjalda tað mest neyðturviliga, inntil annað arbeiði er at fáa.

Áræði íleggjarans er framtíð virkisins

Men hvat so við fyrítøkuni? Skal tað almenna eisini bjarga henni?

Fyrítøkur eru ikki fólk. Tað eru bygningar úr betongi, maskinur ella skip úr stáli. Tað eru konstruksjónir, sum partafeløg eiga, sum hildu at her vóru pengar at tjena.

Tað eru fólk, sum eiga pengar at gera íløgur fyri

og bankarnir, sum fígga slíkt virksema, sum eiga hesar fyrítøkurnar.

Bæði íleggjarin og bankin hava satsað pengarnar í bygning, maskinur ella skip, tí teir væntaðu at hetta fór at kasta meira av sær enn at seta pengarnar í bankan at renta. Vinníngurinn var tað, sum vakti teirra áræði.

Og tá pengarnir eru í klemmu finna hesir íleggjarar, stjórar, reiðarar og rakstrarleiðarar ymisk skilagóð tiltøk fyri at fáa sum mest fyri vøruna ella tænastuna teir framleiða.

Heimurin broytist alla tíðina, so tað ræður altíð um at broyta framleiðsluna, söluna ella flutningin soleiðis, at fyrítøkan byggir á fasta grund. Tað ræður um at fygja við tíðini, tí krøvini frá keyparunum broytast alla tíðina.

Og tíðin kann eisini heilt fara frá tí produktinum, virkið framleiðir. Tá skal enn meira til. At fyrítøkan hugsar framskygt og fleksibult.

At virkini sigla sín egna sjógv, er avgerandi fyri at tey alla tíðina hava eygu og oyru opin og laga seg

til broyttu korini.

Ikki bjarga privatum ílögum

Tað almenna eigur ikki at veita privatum fyrítøkum kapital ella rakstrarstuðul - hvørki vælriknum fyrítøkum ella illa riknum fyrítøkum, hvørki fyrítøkum, sum tjena nógv pengar ella fyrítøkum, sum ikki tjena pengar.

Tí tað er so óalmindiliga oyðileggjandi fyri vinnuliga umhvørvið, at fyrítøkueigarar fara at rokna hendan møguleikan upp í sínar kalkulasjónir - at tað almenna kanska spjaðir til, tá illa vil til.

Tí tað er skaðiligt fyri íløgumavgerðirnar, at fyrítøkur leggja kósina til rættis eftir um tað almenna nú stuðlar hesum slagnum ella hasum slagnum av virksema ella ílögum.

Tí tað er skaðiligt fyri kostnaðin av at reka aðra vinnu, tá stuðlaðar vinnur kappast við aðrar, sum ikki eru stuðlaðar, um arbeiðsfólk, kapital og veitingartænastur.

Tí tað er spill av tilfeingi at brúka upp á

fyrítøkur, sum ikki klára seg undir vanligum marknaðartreytum.

Hvat hava vit kapitalistar til?

Til at svara spurninginum, FF setti mæð, havi eg verið noyddur at fara uttan um spurningin og at svara honum aðrar vegir.

Tað almenna skal hjúkla um borgararnar. Bæði pin- kubørn, familjur, arbeiðsleys og gomul. Nógv meira og betur enn tað ger í dag.

Men tað er slett ikki tað almenna, sum skal syrgja fyri vinnutólunum ella arbeiðsplássunum. Tað almenna skal ikki loysa spurningin um hvussu mong vinnutólini eru ella arbeiðsplássini. Tað almenna - politikararnir - hava í alt í verðini for stóran mun søplað burtur í miljardum av skattaborgarans krónum í alskyns ússaligum royndum at bjarga privatum ílögum.

Tað hava politikarar ikki skil fyri. Tað hava vit kapitalistar til. Tað hava vit bankastjórar til.

Hermann Oskarsson

Eitt skal Hermann Oskars- son í hvussu er hava. Hann er greiður í síni stöðutakan. Tí ber væl til at taka stöðu til tað, sum hann førir fram.

Tað, sum Hermann sigur um almennan stuðul til vinnulívið, er prinsipielt rætt. Hetta kunnu vit tosa við um. Vit hava bæði verið fyrstir sum fortalarar fyri studningi, men vit vóru eisini í millum teir fyrstu, sum ítøkiliga vístu á, hvussu vit skuldu sleppa burtur úr studningi í 80unum.

Soleiðis gerast vit øll klókari við aldrinum. Okkara søga á hesum øki, her serliga ráfiskagrunninum, er eitt gott prógv um,

Samdur og ósamdur við Hermann

hvussu studningur kann virka avlagandi hjá eini vinnu og veruliga kann føra til fíggarligt óføri.

Men samstundis eru dømi um, at júst studningur hefur verið við til at uppbyggja eina sunna vinnu. Vit kunnu bert hugsa um endurnýggjanina av fiskiflotanum, sum byrjaði seinast í 50-unum. Tí er hetta við studningi ikki so svart ella hvítt, sum Hermann ger tað til.

Tað almenna skal tryggja arbeiðspláss

Í øðrum parti av sjónarmiðunum hjá Hermann eri eg fullkomiliga ósamdur. Tað er har hann sigur, *“at uppgávan hjá tí almenna er bert at stuðla tí arbeiðsleysa og ikki “kapitalistinum”, hvørs trupuleikar eru orsökini til arbeiðsloysið hjá tí einstaka løntakarunum”*.

Tað er so sanniliga eisini ábyrgdin hjá tí almenna - fyrst og fremst -

at tryggja fólkinum í landinum arbeiði. Tað er eisini tí, at øll lond hava ein vinnumálaráðharrar. Hetta skal sjálvsagt eisini gerast í samstarvi við aðrar aktørar í samfelagnum, sum fakkfeløg, bankar v.m.

Tað kann saktans henda, at tað krevst ein almennur stuðul fyri at bjarga produktivum arbeiðsplássum. Og her eigur at verða mett um: Hvat loysir seg best fyri samfelagið, at vit missa arbeiðspláss ella at vit varðveita tey við at geva stuðul á ein ella annan hátt. Her kundi verið sagt, at tað má loysa seg hjá samfelagnum at geva eina krónu út, um henda krónan gevur tvær aftur. Tá er so ein króna eftir. Alternativíð er so at missa hesa krónuna eisini.

Kapitalisman virkar ikki altíð, sum vit báðir ynskja.

Hermann heldur, at hetta

skal ikki gerast. Fara arbeiðsplássini, so skal tann kapitalistiska skipanin nokk syrgja fyri, at arbeiðsplássini koma aftur í øðrum líki.

Tað kann vera, at hetta er rætt sambært fíggarfrøðiligum læribókum, men soleiðis virkar tað ikki altíð í praksis, serliga ikki í niðurgongutíðum, sum vit síggja nú. At fáa nýggj arbeiðspláss fyri tey farnu, er ikki bert sum at siga tað.

Úrslitið er økt arbeiðsloysi, og sjálvandi skal syrgjast fyri teimum. Tað ger vinnan sjálf í Føroyum mótsatt øðrum londum. Men tað verður ongantíð betri enn næstbest. Tað, einki arbeiði at hava, er í sær sjálvum ein vanlukka hjá tí einstaka, og hjá øllum er talan um inn- tøkuniðurgongd. Treytin fyrri, at loysa trupulleikan við eftirútbúgving, sum Hermann mælir til, er, at tað veruliga eru arbeiðs-

pláss at fara til. Og tey eru jú burtur. So tað kann vera leingi at bíða.

Aftur til Hvílvtenni

Og so koma vit aftur til dømið um “Hvílvtenni”, sum Hermann ikki beinleiðis vil svara uppá. Tá talan er um arbeiðspláss á landi kann sigast, at tey fara ongan veg ella at tey skulu nokk byrja aftur so ella so.

Men soleiðis kann ikki sigast um eitt skip. Er tað selt av landinum, so er tað farið med alla.

Tí kundi tað verið áhuga- vert at fingið eina útrokn- ing frá einum búskaparfrøðingi av, hvønn búskaparligan týðning tað hefur, at eitt slíkt skip fer av landinum og einki kemur í staðin.

Útgreiningin kundi verið um ávirkanina á hesum økjum:

- Útflutningur.
- Beinleiðis arbeiðspláss.

- Óbeinleiðis arbeiðspláss.
- Skattur av hesum arbeiðsplássum.
- Avleiddar avleiðingar í aðrar mátar.

Fyri at taka rækjuálitið so kundi hetta tap verið sett upp ímóti 2 mio. kr. árliga í 2 ár, sum kanska hevði kunnað varðveitt eitt slíkt arbeiðspláss, um tíðirnar broytast aftur á hesum økinum.

Nú mugu vit bert vóna, at politiska skipanin fer at reka ein skilagóðan politikk á hesum øki. Serliga í tíðum sum í dag er tað umráðandi at reka ein aktivan arbeiðsmarkanaðarpolitikk, og hesin umfatar eisini varðveiting og øking av arbeiðsplássum.

6.

“Sigurfari” og “Mechanik Tarasov”

Vit vilja hervið takka øllum tykkum, sum hava gjørt hesar ógloymandi løtur til veruleika.

Vit høvdu ein ógvuliga spennandi og kenslubornan dag bæði úti á Kryvjing, har teir av manningini, sum kundu koma saman við familjum og avvarðandi, og ferðalagið úr Ruslandi vóru samlað. Takk til Arnfrið Lützen og Rana Nolsø, sum settu ein serligan dám á lötuna.

DET NORSKE VERITAS
M/S NÚPUR
ÁGOT SP/F
JÓLASKIPAGRUNNURIN
KLAKSVÍKAR KOMMUNA
TOR AGENCY
P/F BETA
P/F FØROYA BANKI
P/F FAROE SALMON
NORÐOYA SPARIKASSI
HR. HEGIN S. VÁGSTÚN
HR. SÓLARN KARLSON ISAKSEN
P/F TÓRSHAVNAR SKIPASMIÐJA
KG 476 PISON
ALFA PILOT
P/F VESTURVÓN
KG 477 KVIKK
P/F TEYMAVIRKI
P/F ENNIBERG
FR. ELLA PETERSEN
P/F MARIA POULSEN
FØROYA FISKIMANNAFELAG
SP/F ERLING PETERSEN
M/B BRAGD
KJØLBRO HEILSØLA
FONN FLOG
FR.ÓLUVA DALSENNI
HR.ÓLI OLSEN
JASPUR HJELM
SHELL
JFK TROL

Og ein serlig tøkk til Klaksvíkar Býráð sum bjóðaði okkum øllum til døgurða og eitt sera hugnaligt kvøld uppi í Teknisk Skúla, har væl var fyriskipað til eitt minniríkt kvøld. Stóra tøkk fyri til øll somul.

Takk til bóndan á Dúvugørðum fyri serligan bliðskap.

Stóra tøkk til russiska konsulin Árni Dam fyri bliðskap, sum okkum var sýndur hjá tykkum. Eisini ein tøkk til Fiskimálaráharran, sum kundi seta tíð av til okkum í sínum trøngu samráðingum um figgjarlógina. Tøkk til Fiskiveiðieftirlitið. Stóra tøkk Óli fyri nátturða og bliðskap frá Føroya Fiskimannafelag.

Takk til Alex Sólstein, sum greiddi so væl frá í Christianskirkjuni og fyri tann vakra sangin.

Eisini ein tøkk til Norðoya Bjargingarfelag fyri bliðskap við heitum kaffi og nýbakaðum køkum eftir ein kaldan túr norðanfyrir Kunoyinna við Alfa Pilot, meðan øll onnur vóru í kongaligum brúðleyp.

Takk til John og Hanus á JFK Trol fyri rundvísing og fyri bliðskap. Og ein stór tøkk til Heina og Heidi fyri rundvísing á Kryvjing, og at vit kundu koma við út til laksaringarnar, og tøkk fyri láni av kantinuni á Kryvjing. Somuleiðis ein tøkk til Páll, fyri at tú bjóðaði okkum umborð á Norðborg.

Takk til Olgu, sum tolkaði fyri okkum her í Klaksvík. Takk til tolkarnar Ivan og Bozenu í Havn.

Takk tit øll, ið hava verið blið og hjálpt til á ymiskan hátt.

Hjartans tøkk fyri øll somul, frá okkum øllum:

*Slava & Tanja, Sasja & Valli,
Olga & Vladr, Ludda, og Mikkjal & Hanna*

INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Stuðul av játtanini til umhvørvisverndartiltøk

Innlendismálaráðið umsitur eina játtan, hvørs endamál er at stuðla tiltøkum,

- sum menna vitanina um umhvørvið og/ella náttúruna
- sum virka dálkingarfyrirbyrgjandi og/ella - avmarkandi
- sum verja landsløg, djóra- og/ella plantusløg
- sum kunna almenningin um umhvørvis- og/ella nátturuviðurskipti

Játtanin verður umsitin sambært reglugerð sum fæst á www.ilmr.fo, ella við at venda sær til Innlendismálaráðið.

Umsóknarfreistin er 21. juni 2004.

Innlendismálaráðið · Postsmoga 159 · 110 Tórshavn

INNLENDISMÁLARÁÐIÐ

Stuðul av játtanini til frama fyri viðarvøkstur

Innlendismálaráðið umsitur eina játtan, hvørs endamál m.a. er at stuðla viðarvøkstri fyri at friðka um lendi, skapa lívd og rekreativ økir umframt verja ímóti jarðarmáan.

Játtanin verður umsitin sambært reglugerð sum fæst á www.ilmr.fo, ella við at venda sær til Innlendismálaráðið.

Umsóknarfreistin er 21. juni 2004.

Innlendismálaráðið · Postsmoga 159 · 110 Tórshavn

Tíðindaskriv frá Fíggjarmálaráðnum:

Semja millum Heilsuhjálparafelag Føroya og Fíggjarmálaráðið

Heilsuhjálparafelag Føroya og Fíggjarmálaráðið hava í dag gjørt semju um nýggjan sáttmála.

Sáttmálin hevur gildi frá 1. januar í 2004 til 1. januar í 2006 (t.e. í 2 ár).

Karmurin er umleið 9%.

Í semjuni er millum annað avtalað, at lønin hækkar 6,43% og at eftirlønin verður 9% frá 1. januar í 2005.

Frá 1. juni í 2004 hækka heilsuhjálparar eitt stig.

Ymiskar broytingar eru gjørdar í sáttmálatekstinum, serliga í ásetingunum um arbeiðstíð og starvsaldur.

Avtala er eisini gjørd um førleikamenning

Semjur og avtalur verða lagdar út á heimasíðuna hjá Lønardeildini, www.lnd.fo.

Við okkurt um 25.000 ymiskum vørum á hyllunum, stendur landsins størsta goymsla av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum. Aftanfyrir stendur eitt samtak av trimum føroyskum skipasmiðjum og einum mekaniskum verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging av skipum.

Góðkendir tænanuveitarar av:
Wärtsilä
Deutz-MWM
Scania & Valmet
Callesen
Ulstein Brattvaag
ABB-Turbochargers
Desmi pumpum

stephanssons hús

P/F Tórshavnar Skipasmiðja
Tlf. +298 31 11 55
Fax +298 31 11 25
e-mail: info@faroeyard.fo

P/F Skipasmiðjan á Skála
Tlf. +298 44 11 55
Fax +298 31 44 25
e-mail: skala@faroeyard.fo

Vestmanna Skipasmiðja
Tlf. +298 42 40 10
Fax +298 42 40 05

Runavíkar Mekaniski Verkstaður
Tlf. +298 44 70 36
Fax +298 44 78 34

www.faroeyard.fo

Føroyska sjómanskirkjan í Hull 50 ár

Sjómanskirkjan í Hull er í veruleikanum tann elsta danska sjómanskirkjan, hon stavar nevniliga frá 1871. Men undir krígunum varð hon bumbað av týskum flogfórum, og tað so dyggiliga at einki var eftir av kirkjuni.

Men farið varð undir at byggja hana upp aftur og í 1954 stóð hon liðug.

Nú kirkjan fylti 50 ár, varð hetta hátíðarhildið við eini stórarí hátíðargudstænastu tann 9. mai, har FF eisini var boðið við, men tað lá tíverri ikki fyri at fara.

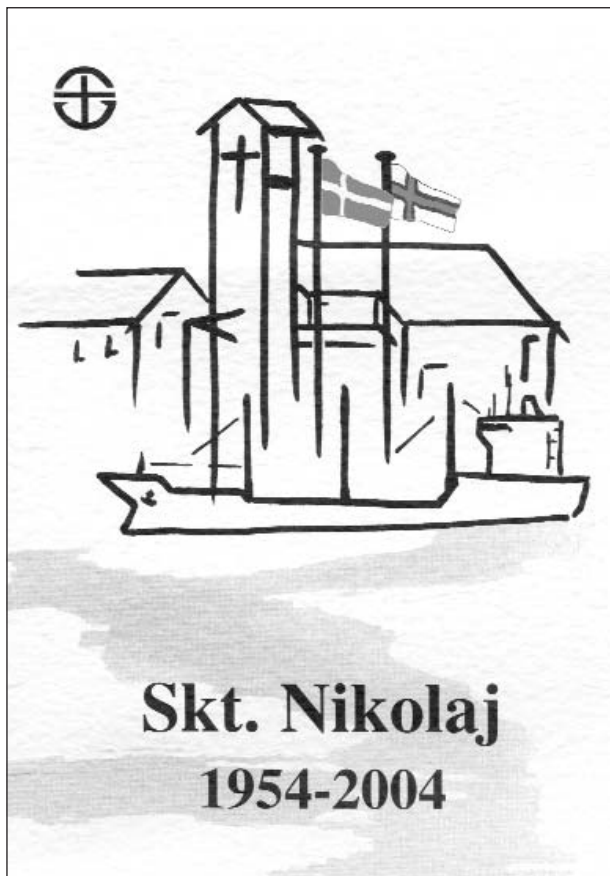
Tey, ið umboðaðu Føroyar, vóru Hans Jacob Joensen, bispur, og Kristoffur Joensen frá føroysku sjómanskirkjuni.

Kortini er tað soleiðis, at vit "eiga" prestin í kirkjuni, sum er Hjørdís Kjærgaard. Hon er hálvur føroyingur, og verður eisini lønt úr Føroyum. So sigast kann, at føroyingar á henda hátt eiga eitt heim í Bretlandi.

Nógv onnur umboð vóru eisini tilsteðgar, so tilsamans mundu vera eini 200 fólk í kirkjuni hendan dagin.

Millum hesi var eisini danski kirkjumálaráðharrin Tove Fergo, danski sendiharrin í Bretlandi Tom Riedahl Jensen, próstur-in á Holmen, sum er almenna danska sjómanskirkjan og Eigil Bank Olesen. Eisini vóru ymiskir danskir sjómansprestar, m.a. aðrar Henrik Fossing, ið fyrr hevur verið prestur í Føroyum, og sum nú er sjómansprestur í Hamburg.

Sjómanskirkjan í Hull er einasta skandinaviska sjómanskirkjan við Humberána, og tí er hon eisini kirkja fyri allar skandinavar. Tí vóru eisini kirkjulig

Føroyska og danska sjómanskirkjan í Hull við floggunum hjá báðum tjóðum.

umboð fyri hini skandinavisku londini við. Millum hesi var norski bispurin Rose-Marie Køhn eins og svenski og íslendski presturin í Bretlandi.

Nógv samband var millum føroysku og dansku sjómanskirkjuna, og tað eru fleiri føroyingar, sum hava arbeitt í sjómanskirkjum kring heimin, t.d. í Singapore, har m.a. Justines Eidesgaard var assistentur eitt skifti.

Sjómanskirkjuna í Hull reka føroyingar og danir saman til gagns fyri sovæl føroyingar sum danir.

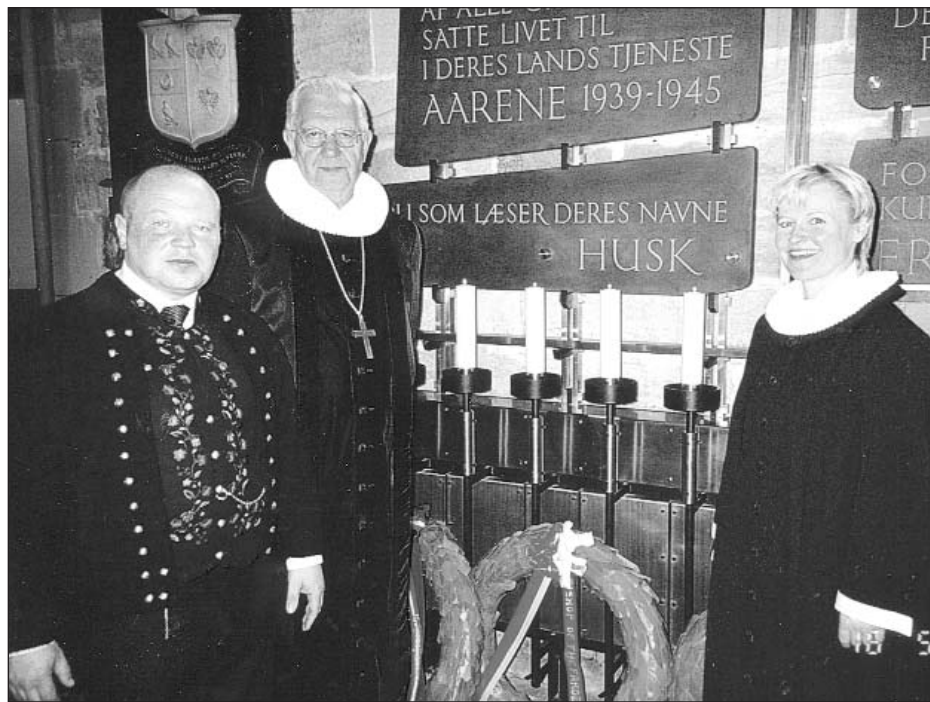
Minningarhald í Newcastle

Sunnudagin 16. mai var árliga minnisgudstænastan fyri danskar og føroyskar

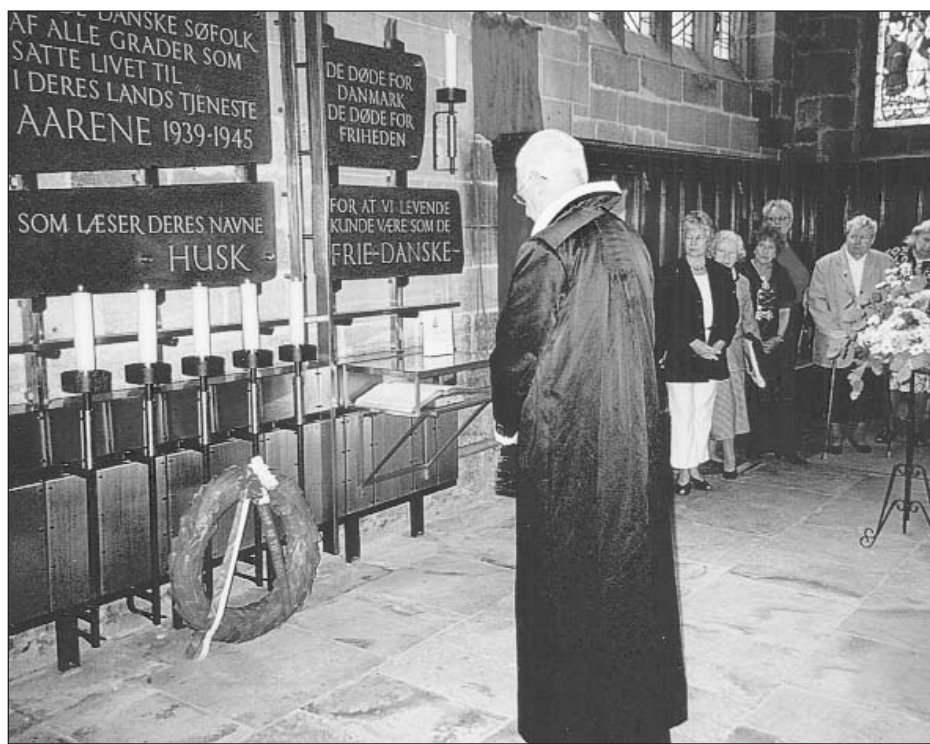
sjómenn, ið fórust undir krígunum, hildin í dómkirkjuni í Newcastle, sum jú var heimahavn hjá donskum sjófólki, sum ikki sluppu heim so leingi kríggið vardi.

Her var Hans J. Joensen, bispur, eisini til staðar. Tað serliga við hesi gudstænastu var, at ein minnistalva yvir teir sjómenn sum fórust undir krígunum varð vígd henda dagin. Til hesa árligu gudstænastu koma danskir krígssiglarar ymsa staðni frá. Hesa ferð vóru eisini umboð úr Føroyum við. Tilsamans vóru eini 30 við til hesa gudstænastu.

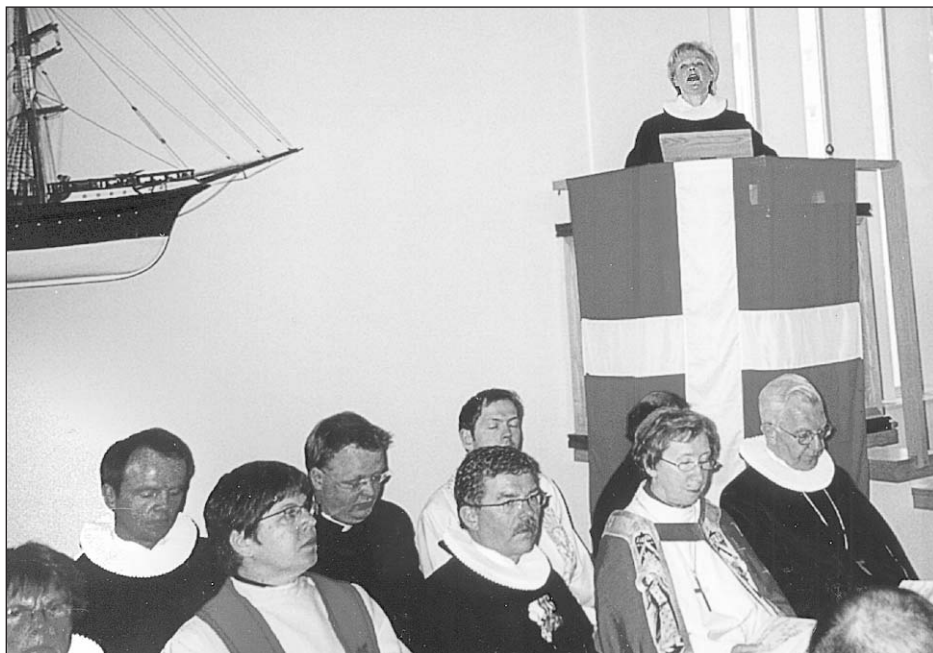
Vit hava fingið myndir frá biski, og hetta ger tað møgulegt hjá okkum at lýsa hesar báðar hendringarnar.

Føroyska kirkjuliga umboðanin. F.v. Heini Ziska Dabl, assistentur í sjómanskirkjuni, Hans J. Joensen, bispur og Hjørdís Kjærgaard, prestur í sjómanskirkjuni í Hull.

Bispur leggur krans. T.b. fyri bisp síggja vit føroysku umboðanina í føroyskum klæðum. Minnistalvan, sum varð innvígd, er tann sum er ovast t.v. Niðast síggjast montrið við bókum, har nøvnini á teimum sum fórust eru skrivað, eisini nøvnini á føroyingum, sum fórust undir krígunum.

Hjørdís Kjærgaard talar. Beint frammanfyri prædikustólin síggja vit okkara bisp.

Kirkjan var fullsett.

Bjargingarútgærð

á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar, bjargingarvestar, eldslökkkiútgærð, bjargingar og trygdarútgærð.

Umboð fyri kenda danska merkið "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivsdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og rúsevnismisnýtarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blákrossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- avrúsan og viðgerð
- einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)
- samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)
- eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

**Vit hava
stórt úrval
av reiðskapi
til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

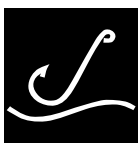
Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ

í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ

í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatións-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatións Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensarar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Enn ein gomul mynd

Her er so ein gomul mynd av Mortani í Hvannasundi (Mortan Johannesen) sum upprunaliga var av Norð-tofturm, men vaks upp hjá Andriasi í Innistovu (Andrias Sørensen) bónda í Hvannasundi. Andrias, sum var av Viðareiði, vaks eisini upp í Innistovu hjá mostrini sum var bónda-

kona har. Bóndafólkini vóru barnleys og tóku tí Andrias til sín sum smá-drong og kom hann so at arva festið.

Nr. 1 á myndini er Gulak Sørensen (Gulak í Innistovu), sum festi aftaná pápan Andrias og vaks upp saman við Mortani. (Mortan var føddur 1887

og Gulak 1890).

Nr. 5 er Kaj Johannesen, sonur Mortan

Nr. 9 er helst Hans á Toftum (Norðtoftum), bróðir Mortans

Nr. 11 er Mortan sjálvur

Nr. 12 er Poul Johannis á Fløtti (Poul Johs. Johannesen) sum eisini var bróðir Mortans

Nr. 13 kundi møguliga verið Josias Justesen av Oyruni (Norðdepil)

Nær myndin er tikin og hvat skip manningin hoyr-ir til, vita vit ikki.

Kanska okkara lesarar kunnu hjálpa okkum!

Annað umfar er liðugt og vinnararnir funnir:

Jóannes Nolsøe Petersen, Argir - Fløguspælara frá Elding, virðið 590 kr.

Joy Ann Simonsen, Norðragøta - Sodavatn frá Føroya Bjór

Birita H. Christiansen, Hósvík - Gávupakka frá Landshandlinum

Røttu svarini uppá spurningarnar í øðrum umfari eru:

1. Hvussu æt greinin hjá Peter Benenson í "The Observer" í 1961?

Svar: The Forgotten Prisoners.

2. Hvussu nógv "Skriva fyri Lívi" brøv sendir Amnesty International út um mánaðin?

Svar: Amnesty sendir øllum, sum eru tilmeldaði Skriva fyri Lívi netverkið, 3 brøv um mánaðin. Umleið 130 eru tilmeldaði.

3. Kann Amnesty International taka ímóti stuðli frá tí almenna?

Svar: Nei, Amnesty kann ikki taka ímóti almennum stuðli.

4. Hvør grein í heims-virðislistini er um pínung og ómenniskjansliga viðferð?

Svar: Grein 5

Triðja umfar er byrjað! Fyri hvørt umfar tú ert við, hevur tú møguleika at vinna høvuðsvinningin, Pocket Loox, lummatelduna. Sig eisini vinum tín-um frá um kappingina.

Veitst tú at:

- fólk vóru dømd til deyðis í 63 londum í 2003?

- fólk vóru avrættað í 28 londum í 2003?

- fólk vóru pínung og illa viðfarin í 130 londum í 2003?

Alt hetta og nógv meira kanst tú lesa um í ársfrágreiðingini hjá Amnesty International, sum verður almannakunngjörd 26. mai.

Øll kunnu vera limir í Amnesty International Føroya Deild - tað kostar 365 kr. árliga fyri pør, 275 kr fyri einstaklingar og 180 kr. árliga fyri ung/lesandi og pensionistar. Tú kanst eisini tekna teg til at Skriva fyri Lívi. Tað kostar bara 3 frímerkir og 5 minuttir um mánaðin - og kann merkja lív ella deyða fyri ein fanga úti í heimi!

Keyp partabrøv uttan váða

Eitt lánsbræv sum tryggjar ílagdu upphæddina og sum gevur íleggjaranum 75% av hækkingini í D.J. Eurostoxx 50 partabrævavísitalinum Kaupthing Banki gevur út serligt lánsbræv, har íløgugongdin tekur stóði í gongdini í partabrævavísitalinum D.J. Eurostoxx 50. Lánsbrævið, við áljóðandi rentuni 0% og 3 ára gildistíð, gevur íleggjaranum 75% av hækkingini í D.J. Eurostoxx 50, men í mesta lagi 50%, í trý ára skeiðinum. Samstundis verður tryggjað, at í minsta lagi øll tann ílagda upphæddin fæst aftur, tá lánsbrævið fer úr gildi. Lánsbrævið er virðissett í donskum krónum og tiskil er eingin gjaldoyraváði tengdur at íløguni. Íleggjarar kunnu tí leggja dentin á gongdina á evropisku partabrøvunum. Lánsbrævið kann seljast í gildistíðini.

Freistin fyri tekning er 21. juni.

Hevur tú spurningar í samband við tryggjaðu partabrævailøguna, ert tú vælkomin at seta teg í

samband við Kaupthing á telefon 351500 ella við at senda ein teldupost til kf@kaupthing.fo.

Sí eisini heimasíðuna www.kaupthing.fo

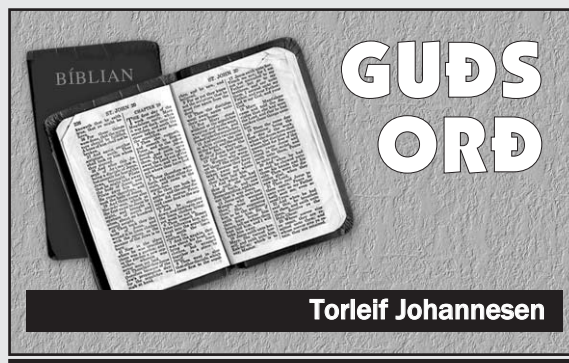
SELIR TÚ

skipa- ella bátaútgerð?

So er FF-blaðið einasti hollí boðberin, sum fer umborð á skipini - umvegis reiðaríni - hvønn útgávudag.

Gerið eina skilagóða lýsingaravtalu við okkum.

Ringið tlf. 31 21 69 & 44 80 01

Alt í Jesusi

"Tí at í honum (Jesusi) býr øll fylling guddómsins; og tit eru fyltir í honum..."
Kol. 2,9-10

Mong Guds børn suffa undir, at kristinlívið er so tóm, fátæktligt, gleðileyst, kraftarleyst, fruktarleyst... Jesus virkar teimum so fjarur, og harvið verður gleðin og kraftin í trúarlívinum eisini so fjar.

Hyggja tey eftir øðrum kristnum, so sýnist tað, sum um tey eiga ein størri, ríkari og meiri nærverandi Jesus. Í døpurhuga spyrja tey, hvat er skeivt við teirra trúgv?

Svarið, bíblían gevur, er fyrst og fremst: "Ransakið tykkum sjálvar, um tit eru í trúnni; roynið tykkum sjálvar..." 2. Kor. 13,5

Hevur tú ikki lívssamband við Jesus, sigur tað seg sjálvt, at tú hvørki kanst ella skalt gleðast í Jesusi, í náðini og í fyrigevingini. Utanfyri Jesus finst eingin náði, frelsa ella fyrigeving, men vreiði, dómur og glatan.

Guds børn hava tí eisini tørv á at biðja Gud rannsaka seg - varðveita seg. Dávid bað: "Kanna meg, Gud, og kenn mítt hjarta. Rannsaka meg og kenn mína hugsan! Vita, um eg gangi á glatunarvegi og leið meg hin æviga vegin!" Sálm. 139. Bið tú somu bøn.

Grundin til títt møguliga fátæka kristinlív er ikki, at Jesus kemur fátækur til tín og ríkur til hini. Grundin er heldur ikki tann, at tú bara hevur fingið nakað av Heilagum Anda, meðan hini hava fingið meiri av Andanum ella allan Andan.

Trýrt tú á Jesus, hevur tú allan Guds Anda, triðja persónin í guddóminum. Róm. 8,9

Vit lósu at byrja við: Í Jesusi býr øll fylling Guds, og tit eru fyltir í honum (tit, sum trúgva á Jesus). "Øll fylling Guds" Tað er: Guds náði, -kærleiki, -fyrigeving, -friður, -gleði, -kraft, -miskunn, -umsorgan. Alt hetta fært tú lut í - eigur tú, við tað at tú ert "fyltur í honum" - í Jesusi.

Gud hevur sett Jesus við øllum, sum hann er, eigur og lovar inn á tína "frelsu-konto." Nú ræður um hjá tær at "taka út av kontoini," so tú livir í og av ríkidóminum, sum ikki minskar. Tað gert tú við at lesa í bíbliuni, liva í bønini og í heilaga samfelagnum. Tá sært tú, at Jesus er frelsarin, og at Gud hevur givið tær alt sítt ríkidómi í og við honum.

"Sostatt eigur tann lítla og veika trúgvinn ikki minni enn allan Jesus, og tann stóra og sterka trúgvinn eigur ikki meiri enn allan Jesus" E. Utne

*O, Jesus, lat upp míni eygu,
at mína ogn eg síggja kann!
Eg elgi fadír, sum mær segði,
hann barn sítt aldri gloyma man.*
Ms. 18

Skipsbygging Reparasjon

DOKKING

Kapasitet: Fartøylengde 140 m - Fartøybredde 26,5 m - Fartøydýbde 6,5 m.
Løftekapasitet: 7600 tonn - Brønn for Azimuth propeller: 7 x 4 x 2,7 m.

WESTCON's skips- og offshoreverft i Ølen

WESTCON i Ølen utfører:

- Nybygg - Ombygginger
- Dokking - Skipsreparasjoner
- Prosjektering - Konstruksjon
- Seksjonsbygging - Klassing

M/S KRÜNBORG - Bygg nr.16.

Din samarbeidspartner fra idé til levering

WESTCON

WEST CONTRACTORS AS

N-5582 Ølensvåg, Norway Tel: +47 53 77 50 00 - Fax: +47 53 77 50 01
E-mail: westcon@westcon.no - www.westcon.no

Kode: Jhansen Fotlag AS, Levik, 03

Vitja eisini heimasíðuna: www.fiskimannafelag.fo

you can
Canon

EM
upphiting

Farodane City hitar upp til EM-endaspælið í fótbólti við nokrum brakandi góðum Canon tilbúðum, har tú veruliga kann skora kassan.

kr. 3450,-

Canon SmartBase MPC120
Lít kopi/print og skann
14 s/bur/min. sv/kr
10 s/bur/min. í litum
2400 x 1200 dpi
USB

kr. 990,-

Canon Ixus 430
Digitalt myndatöl
4.0 megapíxl
3x optiskt zoom
3.6x digitalt zoom
kombinera 11x zoom
CompactFlash kort
upp til 3 min. lívendl upptøku

Canon I 560
Fotoprintari
4800 x 1200 dpi
4 ymiskar pætrónir
upp í 22 s/bur/min. sv/kr
upp í 15 s/bur/min. í litum

kr. 1400,-

FARODANE City
SKRIVSTOVUNARKNABUR

Smygisvegur 7
FO-100 Tórshavn
Tél. 31 14 14
www.farodane.fo

...ljós, stakar, serviettar, stolar, beinkir, eskjur, vassar, taskur, pungar, lampur, pútur, kurvar, krúkkur, kannur, teppi, grýtulappar, pappirekurvar, tallerkar, koppar, glæs...

Nýggjur & spennandi handil letur upp 1. juni

Glæs

»Pink Emotion«

Lækkur og einkul
glæs og skálir við
rosalittari rond.

Vit lata upp
TÝSDAGIN 1. JUNI
kl. 10:00

Viskustykki

Ymisk mynstur

Viskustykki av høg-
ari góðsku. Fáast
í fleiri ymiskum
litum og sniðum.
Fáast eisini við
handbroderaðum
mynstri.

Lampur

2 ymisk snið

Sera vakrar borðlampur.
Fáast í 2 ymiskum snið-
um og 3 ymiskum litum.

Lanternur

Fáast í fleiri litum

Lanternur til fyrfatsljós.

J. Peterssonar gata 18
FO-100 Tórshavn
Telefon 31 68 08
Fartél. 22 12 40

Vit halda til við
síðuna av SaxO'fen

mammu'sa

Kom við til fótbóltsdyst

Írland - Føroyar
13. oktober 2004

... vit flúgva beinleiðis til Dublin

Flógið verður beinleiðis við
Atlantic Airways úr Føroyum
11. okt. kl. 07.00. Dysturin
Írland - Føroyar verður leiktur
13. okt. og vit flúgva heim
aftur 14. okt. kl. 13.45.

Prísur íroknaður flúgvng t/r,
bussur av fløgelli til hotel t/r,
innivist í dupltekamari og
atgongumerki til dystin.

Skipað verður eisini fyri einari
útfærð, har vit m.a. vitja Saint
Patrick's Cathedral og
Guinness bryggjarlð.

Úr barni
5.598,-

ATLANTIC AIRWAYS

FLOGFELAG FØROYA

Tel 34 00 00

Áarvegur 6 - írland@ff.fo - www.ff.fo

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

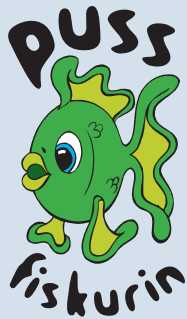
Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gegur
MEIRI
MINNI

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meirkostnað fyrri lýsaran
Her fært tú bestu lýsingaravtaluna - blaðið verður stórt solum sálpsmanninum

Lýsingar
Tlf: 311569

- Heldur tú ikki, at sonur mín líkist mær?
- Jú, men tað skalt tú ikki vera keddur um. Tað týðningarmesta er, at hann er frískur og hevur tað gott.

Ein maður kom inn til bakaran og spurdi, um tey høvdu nakað breið frá í gjár?
- Nei, men kom aftur í morgin....!

- Tey flestu av lógaruppskotunum, ið verða lögð fyrri lögtingið, eru deyðssjúk....
- So er tað kanska orsøkin tilm at tey skulu til fleiri viðgerðir....

Konan og maðurin vóru til konsert fyrri at hoyra ein kendan russiskan klaverspælara. Undir konsertini spyr maðurin: - Er hatta ikki Chopin?
- Eg veit ikki, eg havi gloymt brillurnar. Bíða til hann vendir sær!

- Tað er sanniliga krút í nýggja stjóra okkara.
- Tað skal eg halda við. Hann hevur longu sprongt fíggarætlanina...!

Orsøkin til, at ein fretur luktar, er, at tey deyvu eisini skulu fáa gleði av teimum...!

Kendur fiskimaður á vitjan hjá FF

Ein tann mest umrøddi fiskimaðurin í Føroyum hesa vikuna man vera ísraelsmaðurin Menakhem Ben-Yami, sum luttekur í stóru fiskivinnuráðstevnunni, sum byrjar í dag. Menakhem kom til Føroya mánadagin, og hevur hann nýtt tíðina til at seta seg inn í føroysk viðurskipti og serliga tey, sum hava við stovnsrøkt at gera. Hetta ger hann serliga saman við Olafi Olsen, sum er ein av teimum í Føroyum, sum hevur frægstu hagtøl fyrri fiskiveiðu.

Teir báðir vóru inni á gólvinum hjá Fiskimannafelagnum týsmorgunin, har tosað varð um fiskivinnuviðurskipti hjá hvørjum øðrum. Tað kann ikki sigast, at Menakhem er merktur av, at hann er 77 ára gamal. Men aldurin sigur tó, at hann hevur nógvar royndir á fiskivinnuøkinum.

M.a. fortelur hann frá toskakrígnum millum Bretland og Ísland í 50- og 60-árunum. Tá mælti hann til, at Ísrael skuldi alment stuðla Íslandi. Ikki bert tí bæði londini vóru smá, men eisini tí Ísland var púra heft at fiskivinnuni, og tað kundi ikki sigast um Bretland. Hetta hava íslendingar ikki gloymt honum. Tá hann nakað herfyri var í Íslandi, varð hetta eisini havt á orði.

Annars er fiskiskapur í Ísrael ikki nøkur stór

Menakhem Ben-Yami á skrivstovu FFs.

vinna. Størsti parturin av fiskiskapinum er í Miðalhavinum, og eitt sindur er í Reyða Havinum.

Í Miðalhavinum hava teir einar 30 trolarar, sum eru 60-80 fótur til longdar. Teir hava eisini eitt nakað líknandi tal av smærri nótabátum.

Her gongur sera misjavnt á eins og hjá okkum. Ein týðningarmikil veiða hevur verið sardinur. Men so funnu virkini á landi útav, at tey kundu fáa nógvlíligari sardinur úr Portugal, og hetta

merkta so eitt kollaps av hesum partinum av veiðuni hjá ísraelskum fiskimonnum. Teir leggja so dent á dyrari fiskasløg, og eitt av hesum er høggu-sløgur. Á hesum fiskasløgum er miðalprísurin 4-5 US\$ pr. kg, so her krevjast ikki so stórar nøgdir. Fiskimenn í Ísrael eru ikki darvaðir av kvotaskipanum o.t. Tað vísir seg, at teirra veiðirættindi samsvara fullkomiliga við flotan. Betri kann tað ikki vera.

Við øllum verður rokn-

að við, at tað eru uml. 1.000 fiskimenn í Ísrael. Teir eru tó illa skipaðir hvat felagsskapi viðvíkir.

Samlaða nýtslan av fiski í Ísrael eru eini 60.000 t. Av hesum fáast eini 20.000 t frá aling, sum er ein rættiliga týðningarmikil vinna í Ísrael. Eini 4.000 t fáast frá fiskiskapi, og restin er innflutningur, so her skuldu Føroyar kunnað havt ein møguleika. Menakhem tekur annars til ta góðu sildina, hann fekk til morgunmatin á Hotel Føroyum. Men tað var nú hart at skula siga honum, at hetta var innflutt donsk sild!

Tað verður spennandi at frætta meira frá tí, sum hesin spennandi maður hevur at greiða frá, og tað verður meira at frætta um hetta í komandi blaði.

Komandi blað

Í komandi blað hava vit fyribils seinasta partin um norðmenn, sum komu til Føroyar í 1940. Hesa ferð verður tað um ævintýraran Ole Solbjørg og hansara ótrúligu søgu og um Karl Hildremyr, har konan doyði frá trimum børnum, og hann giftist aftur við Ingrid av Selatrað. Vit hava eisini áhuga-verda frásøgn hjá tí 94 ára gamla Berint Rasmussen av Strondum, sum var við "Ellu" í 1931. Henda frásøgn er eitt gott dømi um, hvat kann koma burtur úr manningarmyndunum, sum vit hava í blaðnum.

Vit eru annars við at fyrireika greinarøð um "Ananu". Um nakar hevur tilfar vilja vit fegin frætta.

dagsins MYND

Frits fyltur 60

Nú um dagarnar fylti listarmaðurin Frits Johannesen úr Fuglafirði 60 ár. Hesin málningur hjá honum av gamlari skipsmanning hongur í Nesvík. Nakað sama mynd sum træskurður hongur í Studentaskúlanum í Kambsdali.

Samstundis ynskja vit Frits hjartaliga tillukku.